

Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej
i Wsparcia Rodziny
ul. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego 14
59-920 Bogatynia
Tel. 75 77 72 400, fax. 75 77 72 430

kominya as. zdrowia, spraw społecznych, edukacji, kultury
i Sportu
Sesja Rady Miejskiej

Bogatynia, dnia 26 lutego 2025 r.

DOP.035.7.2025.AN

Wydział Organizacyjno-Pravny
Wpłynęło dnia 27-02-2025
L. dz. Ilość zał.
Podpis

OP/BR

Urząd Miasta i Gminy w Bogatyni
Kancelaria Urzędu
WPLYNEŁO DNIA

26-02-2025

L. dz. 3906.9-2025 zał. PRM
podpis 27.02.28

Szanowny Pan

Wojciech Dobrowolowicz

Burmistrz Miasta i Gminy

Biuro Rady Miejskiej
Bogatynia

wpłynęło dnia
27-02-2025

L. dz. Ilość zał.
podpis

W załączeniu przekazuję sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bogatynia na lata 2023 – 2026.

Z poważaniem

Dyrektor
Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
i Wsparcia Rodziny w Bogatyni
mgr Ewa Wiczak

Otrzymują:
- adresat
- DOP aa

Do wiadomości:
- Rada Miejska w Bogatyni

SPRAWOZDANIE

z realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i programu przeciwdziałania narkomanii dla Miasta i Gminy Bogatynia za rok 2024.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku oraz Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii realizacja zadań wynikających z tych ustaw prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Niniejsze programy uchwalane są przez Radę Miejską.

W myśl Art.4¹. pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują m.in.:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.”

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii wskazuje (Art. 10.1), że „Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.”

W roku 2024 w Bogatyni realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii realizowana była w znacznej mierze na bazie Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny, Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie, oraz działającego w jego ramach Punktu Interwencji Kryzysowej dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Działania profilaktyczne dla młodzieży szkolnej były realizowane głównie przez placówki oświatowe przy wsparciu Ośrodka oraz pracowników socjalnych z Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny z Bogatyni.

I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków.

Bogatyński Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie oferuje pełny program pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

Obejmuje on:

A) Zapewnienie usług edukacyjno - wspierających i treningów umiejętności służących trzeźwieniu dla osób uzależnionych od alkoholu.

Osoby uzależnione mają możliwość uczestniczenia w tych zajęciach cztery dni w tygodniu: w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki.

W 2024 roku w tego typu zajęciach uczestniczyło:

- 91 osób, w tym:

- 55 mężczyzn,

- 36 kobiet.

Zajęcia grupowe - w zajęciach tego typu uczestniczyło:

- 64 osoby, w tym:

- 31 mężczyzn,

- 33 kobiety.

B) Zapewnienie usług edukacyjno-wspierających dla rodzin osób uzależnionych, (czyli dla współuzależnionych).

Osoby współuzależnione mogą uczestniczyć w zajęciach grupowych jeden raz w tygodniu: w każdy poniedziałek.

W 2024 roku w zajęciach tych uczestniczyło:

- 31 kobiet,

C) Zajęcia dla osób: uzależnionych od narkotyków, alkoholu, utrzymujących trwałą abstynencję i ich rodzin oraz osób doświadczających (traumatycznych doświadczeń) przemocy i stosującą przemoc. W 2023 roku w tego typu zajęciach uczestniczyło:

- 115 osoby, w tym:

- 65 mężczyzn,

- 40 kobiet

D) Codziennie od poniedziałku do piątku istnieje możliwość uzyskania porady z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych. Po informację i konsultację można zgłaszać się zarówno osobiście jak i telefonicznie.

W 2024 roku udzielono ponad 167 takich porad.

E) Konsultacje psychologa - psychoterapeuty systemowego (par i rodzin).

Od poniedziałku do piątku w Ośrodku dyżurował psycholog – psychoterapeuta systemowy (par i rodzin). W 2024 roku z konsultacji psychoterapeutycznych skorzystało:

- 61 osoby

- 35 kobiet,

- 26 mężczyzn.

2. Kwalifikacje personelu prowadzącego zajęcia.

Kwalifikacje personelu udzielającego świadczeń edukacyjno - wspierających osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym oraz osobom uzależnionym od narkotyków

są zgodne z Zarządzenie Nr 60/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 2 listopada 2009 r.

Zespół prowadzący zajęcia edukacyjno-wspierające w Ośrodku Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Bogatyni od wielu lat uczestniczy w podwyższaniu kwalifikacji zgodnie ze standardami. W chwili obecnej pod względem wykszolenia personelu spełniamy wysokie kryteria charakterystyczne dla wiodących w Polsce ośrodków. Psychoterapeuci świadczący swoje usługi na rzecz Ośrodka Uzależnień systematycznie poddają swoją pracę superwizji.

II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz uzależnień od narkotyków, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

We współpracy z Komisariatem Policji w Bogatyni realizowane są interwencje środowiskowe w rodzinach, w których występują: przemoc domowa oraz problemy alkoholowe czy uzależnień od narkotyków.

Pracownicy Ośrodka współpracują z organizacjami pozarządowymi: Bogatyńskim Stowarzyszeniem „Amazonki”, Stowarzyszenia „Media Lokalne”. Dodatkowo działania Ośrodka powiązane są z instytucjami samorządowymi: Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy im. Polskich Noblistów w Bogatyni, Bogatyńskim Ośrodkiem Kultury, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Bogatyni. Współpraca ta dotyczyła działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom.

III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Celem programów profilaktycznych realizowanych w bogatyńskich szkołach jest dostarczenie podstawowych wiadomości o środkach uzależniających i uzależnieniach oraz nauka umiejętności życiowych ułatwiających życie bez alkoholu i narkotyków.

1. Profilaktyka i edukacja w szkołach.

Działania profilaktyczne w szkołach realizowane są przez zatrudnionych tam pedagogów i wychowawców. Wybrani przedstawiciele szkół mają ukończone szkolenie w zakresie metod psychokorekcyjnych przygotowujących ich do samodzielnej pracy z młodzieżą w zakresie profilaktyki uzależnień. Celem programów profilaktycznych realizowanych w bogatyńskich szkołach jest dostarczenie podstawowych informacji o środkach uzależniających i uzależnieniach oraz nauka umiejętności ułatwiających życie bez alkoholu oraz narkotyków.

2. Inne działania w tym zakresie. „Strefa wolna od Internetu”

W dniach 6 - 8 grudnia 2024 roku BOPSiWR współorganizował Rodzinny Weekend Integracyjno - Warsztatowy „Uśmiechnięty Mikołaj”.

W programie przygotowano wiele działań, m.in.: kiermasz, animacje, warsztaty oraz seanse w kinie. Zorganizowano konkurs dla szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Bogatynia na „Najpiękniejszy stroik bożonarodzeniowy”. Uczniowie mieli za zadanie samodzielnie przygotować świąteczną dekorację. Zwycięska Szkoła Podstawowa nr 4 w Bogatyni otrzymała Voucher na kwotę 15 tys. zł do wykorzystania w celu utworzenia w szkole „Strefy wolnej od Internetu”.

Obecnie w Mieście i Gminie Bogatynia działa pięć stref wolnych od Internetu w:

- Szkole Podstawowej im. św. Jadwigi Śląskiej w Działoszynie – wygrana w konkursie „Najpiękniejsza choinka” – edycja 2022
- Oddziale Przedszkolnym przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Polskiego Czerwonego Krzyża w Opolnie Zdroju - edycja 2023
- Szkole Podstawowej nr 1 im. Emilii Plater w Bogatyni – wygrana w konkursie „Pozytywna ściana” – edycja 2023
- Szkole Podstawowej nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Bogatyni - wygrana w konkursie „Uśmiechnięty Mikołaj” edycja 2023
- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Porajowie – wygrana w konkursie „Najpiękniejszy stroik Wielkanocny” edycja 2024

Zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bogatynia na 2024 r. Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni przygotował ofertę oddziaływań uniwersalnej profilaktyki uzależnień. W Gminnych Programach Profilaktycznych w obszarach profilaktyka, podrozdziałach profilaktyka uniwersalna istnieją zapisy mówiące o realizacji zadań profilaktycznych skierowanych zarówno do dzieci i dorosłych.

Nasze profilaktyczne działania były skierowane do całych rodzin.

3. Założenia programowe - dzieci, młodzież, całe rodziny

Warsztaty profilaktyki uniwersalnej oraz spektakl teatralny przygotowany i wyreżyserowany przez Pracowników samorządowych „Wyjątkowe Mikołajki” skierowane były zarówno do dzieci, jak i całych rodzin. Zadaniem specjalistów prowadzących działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży jest zmniejszanie zagrożeń (czynników ryzyka). Sprawdzoną strategią jest kompensowanie lub redukcja psychospołecznego ryzyka (np. środowiska rówieśniczego) poprzez wzmocnienie czynników chroniących, zarówno indywidualnych (własności i umiejętności młodych ludzi), jak i środowiskowych (własności środowiska szkolnego, rodzinnego, miejsca zamieszkania). Realizacja zajęć profilaktycznych z młodzieżą oraz ich rodzinami oparte były o metody aktywizujące, między innymi o:

- Twórczość plastyczną - zajęcia plastyczne były istotną formą aktywności dzieci oraz młodzieży, gdyż dały młodzieży możliwość ekspresji. Zajęcia te były dobrym źródłem uczenia się i zdobywania wiedzy o otaczającym świecie. Dodatkowo wywołały wiele radości u uczestników i stworzyły podwaliny do dobrej zabawy.
- Teatr jako forma profilaktyki uniwersalnej.

Konkurs z zakresu profilaktyki uniwersalnej związanej z uzależnieniami czynnościowymi dla szkół podstawowych z Gminy Bogatynia. Zadanie konkursowe dotyczy organizacji strefy gdzie urządzenia elektroniczne (smartfony, telefony komórkowe i inne gadżety elektroniczne, które mogą powodować uzależnienia czynnościowe) nie będą używane. Szczegółowy regulamin konkursu stanowi odrębny dokument.

4. Aktywizacja seniorów

Istotnym elementem działalności Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny jest również wsparcie oraz aktywizacja seniorów, osób starszych, oraz zagrożonych wykluczeniem, np. społecznym czy cyfrowym. W 2024 roku podjęto szereg działań, inicjatyw, ale także zrealizowano wiele programów i projektów mających na celu rozwój społeczności lokalnych, a także działalność edukacyjną, działanie na rzecz wyrównywania szans osób starszych, oraz osób wykluczonych społecznie.

Programy realizowane były w taki sposób, aby zadbać o Seniorów na różnych płaszczyznach, stworzyć okazje do realizacji pasji, zainteresowań, ale również spełniania marzeń. Niezwykle istotnym aspektem było zorganizowanie przestrzeni do poznawania nowych osób, ale również pogłębiania relacji międzypokoleniowych.

W 2024 roku zrealizowane zostały programy:

- „W zdrowym ciele młody duch” dla Seniorów 60+;
- „Warsztaty inspiracji dla osób 50+”;
- „Srebrne lato z pasją” - warsztaty kreatywne dla Seniorów.

Działania te cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród Seniorów, którzy chętnie uczą się nowych rzeczy, rozwijają swoje pasje i zainteresowania, a także podnoszą swoje kompetencje. Seniorzy z dużą radością podejmują się nowych wyzwań, uczestniczą w życiu lokalnej społeczności, są aktywni oraz chętnie podejmują nowe inicjatywy.

5. Program „W Zdrowym Ciele Młody Duch”

Od 2023 roku realizowany jest przez Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny Program „W Zdrowym Ciele Młody Duch”. Uczestnicy warsztatów spotykali się regularnie na prowadzonych przez instruktorów zajęciach. Wstęp na wszystkie zajęcia był bezpłatny i cieszył się dużym zainteresowaniem wśród Seniorów 60+ z terenu Miasta i Gminy Bogatynia.

Doświadczeni instruktorzy zachęcali do aktywności ruchowej, ale przede wszystkim do prowadzenia zdrowego stylu życia. Harmonogram obejmował różnorodne zajęcia:

- Fitness Zumba, podczas których uczestnicy, poprawiali kondycję, w rytm muzyki wykonując energetyczne tańce. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu - dwie grupy.
- Spacer Nordic Walking, to wspólne wędrówki z kijkami po okolicznych terenach, które pozwoliły na nowo odkryć okolicę w przyjaznym towarzystwie. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.
- Basen, wspinały trening w wodzie, który pozwolił zadbać o formę i odprężenie w wodzie. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu – dwie grupy.

Uczestnictwo w zajęciach ruchowych przyniosło wiele korzyści naszym Seniorom, pozytywnie wpłynęło na ich codzienne funkcjonowanie, a także pozwoliło zadbać o aktywność fizyczną. Uczestnictwo w zajęciach przyniosło również wiele korzyści prozdrowotnych, uczestnicy poprawili swoją kondycję fizyczną, zwiększyli energię, ale także mogli spotkać się w miłym towarzystwie znajomych. W ubiegłym roku rotacyjnie z programu skorzystało ponad 100 Seniorów.

Celem programu było promowanie w środowisku Seniorów działań profilaktyczno-zdrowotnych, w tym: form aktywnego spędzania czasu wolnego, dbania o swoje zdrowie oraz samopoczucie, zwiększenie energii, ale także nawiązanie nowych znajomości. Adresatami Programu byli Seniorzy 60+ z terenu Miasta i Gminy Bogatynia, którzy zgłosili się do udziału w programie.

„Warsztaty inspiracji dla osób 50+”

W 2024 roku Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni zrealizował również program „Warsztaty inspiracji dla osób 50+”, który obejmował cykl warsztatów z trenerami oraz specjalistami z różnych dziedzin. Podczas cotygodniowych spotkań zrealizowano zajęcia, m.in.:

- z fizjoterapeutą, dietetykiem, instruktorem jogi oraz instruktorem tańca - muzykiem.

Na spotkaniach zadbano o uśmiech i sprawność fizyczną Seniorów, ale także o zdrową dietę, podpowiadając, jak w prosty sposób wprowadzać zdrowe nawyki żywieniowe. Nie zabrakło również warsztatów rozciągających ciało, połączonych z elementami jogi. Dla energicznych i bardzo aktywnych Seniorów były zajęcia taneczne prowadzone przez

instruktorce tańca. Seniorzy mieli okazję rozwijać swoje pasje i talenty artystyczne na warsztatach kreatywnych, tworząc wspaniałe dzieła sztuki.

Celem wszystkich prowadzonych zajęć było rozwinięcie pasji oraz zainteresowań Mieszkańców Miasta i Gminy Bogatynia, a także rozbudzenie w Seniorach nowych pomysłów i inspiracji. Adresatami programu byli dorośli Mieszkańcy Miasta i Gminy Bogatynia, którzy ukończyli 50. rok życia.

„Srebrne lato z pasją”

W okresie wakacyjnym zrealizowane zostały warsztaty „Srebrne lato z pasją” był to cykl kreatywnych oraz ruchowych zajęć dla Seniorów z terenu Miasta i Gminy Bogatynia. Podczas czterech wakacyjnych czwartków, zrealizowano różnorodne zajęcia, które dostarczyły wielu radości i inspiracji, oraz pozwoliły na twórcze spędzenie czasu Seniorów. Seniorzy, którzy wakacje spędzali w mieście mieli możliwość uczestniczyć w twórczych zajęciach, spędzając czas w przyjaznym i miłym gronie.

W programie warsztatów znalazły się:

- Warsztaty rękodzieła: Letnie lampiony z makramy - podczas warsztatów seniorzy tworzyli piękne letnie lampiony z elementami makramy.

Te wyjątkowe prace stały się nie tylko miłym sposobem na spędzenie czasu w twórczej atmosferze, ale również ozdobą domowych kątów i inspiracją do innych kreatywnych projektów.

- Warsztaty muzyczne: Kolory dźwięku - podczas warsztatów instruktorka przedstawiła nowe spojrzenie na świat dźwięków i ich wspaniałe barwy. To niezwykle doświadczenie rozbudziło wrażliwość słuchową i pozwoliło cieszyć się pięknem muzyki w zupełnie nowy sposób.
- Warsztaty taneczne: Taneczne lato - krok po kroku – w wakacyjnym rytmie nie mogło zabraknąć warsztatu tanecznego! Seniorzy mogli ucztować letnie chwile w tanecznym rytmie. Była to inspiracja do domowej aktywności, która sprzyja zdrowiu i dodaje słonecznej energii życia.
- Warsztaty witrażu: Wakacyjny witraż - Seniorzy, pod okiem instruktorki, wykonali wakacyjny witraż. Praca stała się miłym wspomnieniem wakacyjnych chwil i wyjątkową pamiątką.

Celem wszystkich działań podejmowanych przez Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni na rzecz Seniorów oraz osób starszych, była przede wszystkim aktywizacja społeczności, przezwyciężanie codziennych trudności, propagowanie działań prozdrowotnych wśród Seniorów, ale również włączanie osób starszych do życia kulturalnego oraz społecznego. Pokazanie, że jesień życia to doskonały moment na realizację swoich pasji i zainteresowań.

Wszystkie prowadzone zajęcia były dla Seniorów bezpłatne, chętni mogli dołączyć do udziału w programach w dowolnym momencie nie ponosząc żadnych kosztów.

6. Wsparcie rodzin

Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny odpowiadając oraz wsłuchując się w potrzeby Mieszkańców Miasta i Gminy Bogatynia realizował również działania na rzecz dzieci oraz ich rodziców i opiekunów. Z uwagi na potrzeby wspierania rodziny zrealizowano szereg inicjatyw mających na celu wsparcie rodzin, ale również doskonalenie umiejętności rodzicielskich.

7. Klub Rodzica

Z początkiem 2024 roku powstał w Bogatyni Klub Rodzica – miejsce, w którym spotykali się rodzice, dzieci oraz zaproszeni specjaliści, aby wspólnie wspierać się w codzienności. Był to cykl regularnych warsztatów oraz spotkań, które prowadzone były przez doświadczonych specjalistów z różnych dziedzin. W ramach działań Klubu odbyły się m.in.: spotkania z pedagogiem, konsultacje z dietetykiem, porady fizjoterapeuty, warsztaty z psychologiem, czy konsultacje z logopedą.

W Klubie Rodzica odbywały się spotkania zarówno z samymi rodzicami, jak i zajęcia integracyjne z dziećmi, np.: zajęcia ogólnorozwojowe, muzyczne, sensoryczne, zajęcia twórcze, oraz wiele innych ciekawych warsztatów, które odbywały się pod okiem ekspertów.

Uczestnictwo w Klubie było okazją, aby pogłębić wiedzę, wymienić się doświadczeniami, czy posłuchać specjalistów w dziedzinie współpracy z dziećmi i rodzicami. Spotkaniom za każdym razem towarzyszyła miła i przyjacielska atmosfera. Tworzyły się nowe przyjaźnie, oraz relacje. Dzieci chętnie uczestniczyły w zaproponowanych zajęciach, a rodzice mieli czas, aby porozmawiać o swoich wątpliwościach. Zajęcia były prowadzone tak, aby za każdym razem aktywnie uczestniczyli w nich zarówno rodzice, jak i dzieci. Wszystkie zajęcia były bezpłatne.

Inicjatywa miała na celu wsparcie rodziców w różnych, codziennych obszarach związanych z wychowaniem i rozwojem dzieci. Celem spotkań był wszechstronny rozwój dziecka, budowanie więzi z rodzicami, a także pokazanie, w jaki sposób można, wspólnie i aktywnie spędzać wolny czas. Adresatami Programu byli rodzice opiekujący się dziećmi w wieku żłobkowym oraz wczesnoszkolnym z terenu Miasta i Gminy Bogatynia, oraz ich dzieci.

Spotkania odbywały się raz w tygodniu w świetlicy BOPSiWR przy ulicy Wyczólkowskiego 42 (Szkoła Podstawowa nr 3). Za koordynację Klubu Rodzica odpowiadał

Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej
i Wsparcia Rodziny we współpracy z Fundacją „Nasze Dzieci”

8. Grupa wsparcia „ZwykliNieZwykli”

Grupa wsparcia „ZwykliNieZwykli” to kolejna z inicjatyw podjęta przez Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w 2024 roku, której celem było przede wszystkim wsparcie rodzin w różnych obszarach związanych z rozwojem dzieci. Wiemy, jak ważne jest otoczenie opieką oraz wsparciem rodziców zmagających się codziennie z licznymi wyzwaniami, a także ze stresem wynikającym z trudnościami związanymi z troską o zdrowie dziecka z niepełnosprawnością.

Podczas cyklicznych spotkań odbywały się konsultacje ze specjalistami, ale również zajęcia warsztatowe, które pomagały jeszcze bardziej zrozumieć omawiany temat. Na warsztaty zapraszani byli wszyscy chętni rodzice dzieci z niepełnosprawnościami, którzy chcieli podzielić się doświadczeniami, wymienić informacjami czy po prostu zasięgnąć porady specjalistów. W ramach grupy wsparcia prowadzone były spotkania, m.in.

z: psychologiem, dietetykiem, fizjoterapeutą, oraz edukatorami z różnorodnych dziedzin. Wszystkie zajęcia były bezpłatne.

Program miał na celu wsparcie rodziców dzieci z niepełnosprawnościami w różnych, codziennych obszarach związanych z wychowaniem i rozwojem dzieci. Adresatami Programu byli rodzice dzieci

z niepełnosprawnościami z terenu Miasta i Gminy Bogatynia. Spotkania odbywały się raz w tygodniu w świetlicy BOPSiWR przy ulicy Wyczółkowskiego 42 (Szkoła Podstawowa nr

3). Za koordynację Grupy wsparcia „ZwykliNieZwykli” odpowiadał Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny we współpracy z Fundacją „Nasze Dzieci”.

W ramach realizacji programu "ZwykliNieZwykli" prowadzone były także zajęcia nauki pływania z elementami zajęć sensorycznych i korekcji wad postawy dla dzieci z niepełnosprawnościami. Regularne ćwiczenia z wykwalifikowanymi instruktorami przyczyniły się do rozwoju psychoruchowego, prospołecznego oraz terapeutycznego, który pozwolił na nabywanie nawyków prozdrowotnych, wypełniając wolny czas przez dzieci i młodzież. Zajęcia na basenie były bezpłatne. Miały na celu rozwój fizyczny dzieci z niepełnosprawnościami, naukę pływania, ale także korekcje wad postawy. W zajęciach mogli uczestniczyć dzieci z niepełnosprawnościami z terenu Miasta i Gminy Bogatynia.

9. "Emocje w życiu dzieci" - bezpłatne warsztaty

Od września do listopada 2024 roku w świetlicy BOPSiWR odbywały się bezpłatne warsztaty "Emocje w życiu dzieci". Cykl kreatywnych warsztatów miał na celu wsparcie dzieci w sferze rozwoju emocjonalnego i społecznego poprzez naukę lepszego radzenia sobie z własnymi emocjami i stresem. Budowania poczucia własnej wartości oraz adekwatnej samooceny. Wzmacniania w dzieciach odwagi i wiary w siebie, a także budowania pozytywnych relacji z innymi. Pokazania oraz nauczenia się zachowania asertywnego w celu reagowania w sytuacjach trudnych i konfliktowych. Adresatami programu były dzieci w wieku 7-11 lat z terenu Miasta i Gminy Bogatynia. Z zajęć skorzystała grupa około 15 osób.

Szkoła dla Rodziców i Wychowawców

We wrześniu 2024 roku odbywały się spotkania w ramach realizacji „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – był to program spotkań dla rodziców dzieci w każdym wieku, których celem było budowanie zdrowych, konstruktywnych relacji z dziećmi i młodzieżą, poprzez rozwijanie umiejętności wychowawczych. Ze spotkań skorzystało dziesięciu rodziców.

10. Kiermasz i warsztaty wielkanocne

BOPSiWR współorganizował razem z BOK warsztaty wielkanocne. Warsztaty organizowane były w dniach 16-17 marca 2024 r. w Bogatyńskim Ośrodku Kultury. W programie znalazły się: zajęcia, kiermasz oraz animacje. W ramach akcji został zorganizowany konkurs dla szkół z terenu Miasta i Gminy Bogatynia na „Najpiękniejszy Stroik Wielkanocny”, którego celem było motywowanie dzieci do aktywności twórczej, a także integracja rodzin i aktywne spędzanie czasu wolnego. Zwycięski Oddział Szkolno-Przedszkolny w Porajowie otrzymał nagrodę w postaci Vouchera na kwotę 15 tys. zł na utworzenie Strefy wolnej od Internetu. Ilość osób odwiedzających imprezę: 600.

11. Półkolonia profilaktyczna - letnia i zimowa

Półkolonie zimowe w mieście

Ferie w mieście składały się z dwóch turnusów, pierwszy 15-19 stycznia 2024 oraz drugi 22-26 stycznia 2024 r. Łącznie w zajęciach uczestniczyło ponad sto dzieci. Miejski zimowy wypoczynek rozpoczął się codziennie w Szkole Podstawowej nr 4 o godzinie 9:00 i kończył się smacznym obiadem o 14:00. W ciągu dnia prowadzone były liczne zajęcia i aktywności. Zajęcia sportowo-rekreacyjne, kreatywne, gry zręcznościowe, aktywność na zewnątrz, ale również wyjście do kina, warsztaty tematyczne czy zajęcia z animatorem, ale także pogadanki edukacyjne i profilaktyczne.

12. Półkolonia letnia w mieście

Na przełomie lipca i sierpnia trwały w mieście letnie półkolonie, przez trzy tygodnie dzieci uczestniczyły w różnorodnych zajęciach i animacjach, bogaty harmonogram zakładał

wiele form aktywności. Głównym celem była dobra zabawa i uśmiech, dzieci miały wypełniony i zorganizowany czas, w taki sposób, aby każdy mógł znaleźć coś dla siebie.

W ciągu dnia prowadzone były liczne zajęcia i aktywności. Zajęcia sportowo-rekreacyjne, kreatywne, gry zręcznościowe, aktywność na zewnątrz, ale również wyjście do kina, warsztaty tematyczne czy zajęcia z animatorem, ale także pogadanki edukacyjne i profilaktyczne.

13. Kolonia i zimowisko profilaktyczno-wypoczynkowe

Zimowisko w Karpaczu

W dniach 20 - 26 stycznia 2024 roku zorganizowane zostało zimowisko profilaktyczno-wypoczynkowe dla dzieci z terenu Miasta i Gminy Bogatynia. Program rekreacyjno-profilaktyczny realizowany był w Ośrodku „Reda” w urokliwym Karpaczu.

W trakcie pobytu przeprowadzono wiele spotkań profilaktycznych, na których omawiano problemy, z jakimi mierzą się dzieci i młodzież. Przekazano fachową wiedzę na temat uzależnienia, współuzależnienia oraz przemocy. Poruszano tematy związane z bezpiecznym poruszaniem się w sieci internetowej. Ponadto, odbyły się zajęcia dotyczące radzenia sobie z emocjami oraz wyrażania uczuć, a także pogadanki na temat bezpieczeństwa.

Różnorodność metod i form realizacji programu sprawiły, że każde dziecko znalazło coś dla siebie. Pracowano w małych grupach lub indywidualnie, odbywały się zajęcia warsztatowe, mini-wykłady gry i zabawy psychologiczne, edukacja poprzez film, ale też odgrywanie ról i scenek czy zajęcia plastyczne, muzyczne i ruchowe. Ważnym elementem wszystkich zajęć była współpraca oraz nawiązywanie nowych znajomości. Głównym celem wyjazdu była dobra zabawa, uśmiech i profilaktyka. Nad bezpieczeństwem dzieci czuwali wykwalifikowani wychowawcy, opiekunowie oraz instruktorzy.

14. Kolonia profilaktyczno – wypoczynkowa w Pobierowie

Od 12 do 21 sierpnia 2024 roku grupa dzieci z terenu Miasta i Gminy Bogatynia przebywały na kolonii profilaktyczno – wypoczynkowej w Pobierowie. Były kąpiele w morzu, plażowanie, liczne atrakcje, zajęcia sportowe i rekreacyjne oraz dużo dobrej zabawy. Dziesięciodniowy turnus kolonii dostarczył uczestnikom niezapomnianych chwil.

Dzieci uczestniczyły w różnorodnych zajęciach sportowych i rekreacyjnych, plastycznych i manualnych, wspianiałym przeżyciem był rejs statkiem po morzu. Zorganizowano również wiele wycieczek turystyczno-krajoznawczych, które pozwoliły dzieciom poznać okolicę, cenne pomniki przyrody oraz podziwiać malowniczy, nadmorski krajobraz. Wakacyjny wypoczynek to również zabawy integracyjne, ale także ważne pogadanki profilaktyczne. Na kolonii był również czas na zajęcia o charakterze edukacyjnym, promującym zdrowie i bezpieczeństwo wśród dzieci i młodzieży.

IV

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego Ds. Przeciwdziałania Przemocy W Rodzinie

W ramach statutowej działalności Zespół realizował następujące działania:

- a) Odbywał posiedzenia Zespołu;
- b) Powoływał posiedzenia „Grup Roboczych” ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- c) Podejmował pracę psychoedukacyjną, terapeutyczną, interwencyjną;
- d) Kierował na terapię oraz pomagał w ustaleniu potrzeb do realizacji przez osoby dotknięte przemocą;
- e) Kierował oraz podejmował pracę interwencyjną ze sprawcami przemocy w rodzinie;
- f) Interweniował w sprawach związanych z problemami uzależnień w celu podjęcia leczenia odwykowego;
- g) Informował pracowników Ośrodka Pomocy społecznej w celu wglądu w rodzinę potrzebującej pomocy;
- h) Współpracował z kuratorami sądowymi.

W ramach działalności Zespołu – założono 38 nowe NK oraz prowadzono systematycznie pracę z rodzinami gdzie występują aktywne NK. W 2024 r. aktywnych NK było 41.

V

Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja prowadzi działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- inicjowanie działań w zakresie zadań własnych samorządu związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane są napoje alkoholowe);
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Komisja zbiera się na posiedzeniach, związanych z rozpatrywaniem spraw dotyczących realizacji programu,

w tym opiniowaniem postanowień dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz innych wniosków wpływających do Komisji.

Procedura zobowiązania do leczenia

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi sprawy zgodnie z procedurą zobowiązania do leczenia określoną w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- przyjęcie wniosku o leczenie odwykowe założonego przez osoby prywatne lub instytucje,
- zaproszenie na rozmowę wyjaśniającą wnioskodawcę,
- wezwanie na rozmowę wyjaśniającą - motywującą osobę zgłoszoną do leczenia odwykowego,
- skierowanie tej osoby na badanie przez biegłego lekarza w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- skierowanie wniosku do Sądu Rejonowego o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osoby z rozpoznaniem zespołu uzależnienia od alkoholu lub w przypadku braku współpracy z jej strony.

Komisja prowadzi stałą współpracę z Ośrodkiem Rozwiązywania Uzależnień i Wsparcia Rodziny przy BOPSiWR w Bogatyni, Sądem Rejonowym, Policją oraz Oddziałem Terapii

Uzależnień w Sieniawce. W roku 2024 r. Komisja wystosowała 183 wezwań do osób, co do których istniało podejrzenie o nadużywaniu alkoholu.

VI

Działalność „Grupy Samorozwojowej”

Patrząc się na otaczające nas problemy zawodowe dnia codziennego Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni wychodzi z inicjatywą utworzenia „Grupy Samorozwojowej” dla osób pracujących na co dzień z drugim człowiekiem. „Grupa Samorozwojowa” miała charakter otwarty. W spotkaniach Grupy brali udział: pedagodzy, psychologowie, kuratorzy sądowi, pracowników Policji – dzielnicowi, pracownicy socjalni, asystenci rodzin.

Spotkania odbywały się raz w miesiącu w godzinach od 8:00 do 13:00. Miejsce spotkań: Bogatyński Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Wsparcia Rodziny w Bogatyni mieszczący się przy ul. Wyczółkowskiego 42 (budynek Szkoły Podstawowej nr 3 w Bogatyni). Celem „Grupy Samorozwojowej” było:

- dzielenie się doświadczeniem;
- pokonywanie trudności związanych z pracą pomocową;
- dzielenie się wsparciem emocjonalnym;
- wymiana użytecznych informacji;
- pogłębianie wiedzy;
- szukanie wspólnych rozwiązań;
- analiza przepisów prawa związanego z naszymi obszarami zawodowymi.

VII

Szkolenia dla nauczycieli

W 2024 roku zorganizowano dwuetapowe szkolenie dla nauczycieli, wychowawców i pedagogów ze szkół z terenu Gminy Bogatynia oraz kadry Liceum Ogólnokształcącego. Tematyka spotkania skupiała się na rozpoznawaniu używania substancji psychoaktywnych wśród uczniów oraz wsparciu dla młodych osób, które mogą przejawiać zachowania ryzykowne.

W warsztatach, prowadzonych przez ekspertów z Centrum Działań Profilaktycznych, uczestniczyli wybrani nauczyciele i pedagodzy – 5 osób z każdej szkoły. Praktyczne zajęcia

warsztatowe, zorganizowane w jednej z lokalnych szkół, miały na celu dostarczenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do skutecznej profilaktyki i wsparcia uczniów.

VIII

Sport jako alternatywa dla uzależnień

W 2024 roku rozpoczął się nabór do nowo powstałej drużyny koszykarskiej dla dzieci - amatorskiego klubu sportowego "Młode Dziki Bogatynia". Celem programu było zachęcenie dzieci i młodzieży do aktywnego spędzania wolnego czasu, ale także rozwijanie ich pasji oraz zdobywanie nowych umiejętności. Adresatami Programu były dzieci w wieku od 7 do 10 lat ze szkół z terenu Miasta i Gminy Bogatynia.

Zajęcia przynoszą wiele radości i korzyści dla dzieci, rozwijając nie tylko umiejętności sportowe, ale także wartości, takie jak: współpraca, zdyscyplinowanie i zdrowy styl życia. Wspólna przygoda z koszykówką to dla dzieci i młodzieży źródło radości, ale również szansa na ich rozwój.

Najważniejszymi czynnikami, które zdecydowały o włączeniu Ośrodka do partnerstwa w/w projekcie to:

- promocja zdrowia oraz aktywny styl życia
- nauka alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez uczestników wyprawy;
- ukazanie młodzieży różnorodnych, atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.

Z doświadczeń pracy Ośrodka na rzecz profilaktyki wiemy, że skutecznym kierunkiem działań jest przedstawienie alternatywnych, różnorodnych, atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego. Zajęcia sportowe wpisują się w katalog oddziaływań alternatywnych, różnorodnych i atrakcyjnych dla młodzieży. Dodatkowo z literatury dotyczącej przedmiotu uzależnień wynika, że jednym z czynników przyczyniającym się do sięgania przez młodzież, jak i osoby dorosłe po używki czy leki nasenne jest brak atrakcyjnych doznań, potocznie mówiąc nuda.

1. Edukacja i bezpieczeństwo.

Warsztaty samoobrony „Mam moc pokonać przemoc”

W 2024 roku prowadzone były warsztaty samoobrony dla kobiet „Mam moc pokonać przemoc”, skoncentrowane były na przekazywaniu wiedzy i umiejętności dotyczących zachowania się w sytuacjach zagrożenia. Kurs samoobrony dla kobiet opierał się na budowaniu pewności siebie oraz umiejętności skutecznej reakcji w przypadku prób użycia przemocy.

Podczas kursu Panie uczyły się, jak nie czuć się bezradną i bezbronną, zarówno będąc w domu, na ulicy, w szkole, jak i w innych miejscach publicznych, gdy stanie się konieczne stawienie czoła ewentualnemu zagrożeniu. Warsztaty praktyczne pozwalały zrozumieć reakcje człowieka w różnych momentach, oraz nauczyć się pożądanych strategii postępowania (jak pokonywać strach, unikać agresji, skutecznie bronić się oraz budować pewność siebie). Dodatkowo, omawiane były warunki działania w sytuacjach obrony koniecznej oraz stanie wyższej konieczności, a także prowadzone były rozmowy o odpowiedzialności w przypadku przekroczenia granic dopuszczalności obrony. Celem programu było wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa kobiet oraz zapewnienie im przydatnych umiejętności w życiu codziennym.

Adresatami Programu były kobiety z terenu Miasta i Gminy Bogatynia, które chciały nie tylko rozwijać umiejętności samoobrony, lecz także zdobyć wiedzę na temat rozpoznawania potencjalnych sytuacji zagrożenia przemocą. Zajęcia były bezpłatne i odbywały się w Bogatyńskim Ośrodku Kultury, na hali OSiR oraz w świetlicy w Krzewinie.

Konferencja „Bezpieczna gmina, szczęśliwe dzieci – wiedza, która chroni latem!”

W czerwcu 2024 roku zorganizowana została przez Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny we współpracy z Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską, Ochotniczą Strażą Pożarną, oraz Bogatyńskim Ośrodkiem Kultury - Konferencja „Bezpieczna gmina, szczęśliwe dzieci – wiedza, która chroni latem!”. Spotkanie miało na celu przypomnieć uczniom, na krótko przed wakacjami bezpieczne praktyki wypoczynku. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia Wojciecha Dobrołowicza.

Prelekcje odbyły się w trzech grupach: przedszkolaków, uczniów klas I-IV oraz klas V-VIII. Zaproszeni goście przekazywali najważniejsze informacje, włączając w dyskusję uczestników w różnych blokach tematycznych. Dzieci i młodzież z dużą chęcią wzięły udział w „eksperymentach badawczych”, zadawali pytania, oraz wspólnie zastanawiali się nad różnymi rozwiązaniami. Prelegentami byli: Pan Adam Balcer Terapeuta z Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Bogatyni, Pan Krzysztof Suszczyński z Ochotniczej Straży Pożarnej w Bogatyni oraz Pani Ewelina Banaś przedstawicielka Straży Miejskiej w Bogatyni.

Konferencja szkoleniowa „Autyzm, to takie coś...”

W kwietniu 2024 roku Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny współorganizował Konferencję szkoleniową „Autyzm, to takie coś...”. Projekt został zrealizowany przez Fundację „Autilio” przy wsparciu Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni.

Konferencja była okazją do wysłuchania prelegentów, m.in.: przedstawiciela Kuratorium Oświaty, a także zaproszonych gości. Odbył się także panel dyskusyjny, występ muzyczny, ale przede wszystkim przygotowano wiele konsultacji ze specjalistami, m.in.: z psychologiem, pedagogiem, czy rehabilitantem. Wykwalifikowany zespół zapewnił praktyczne wskazówki oraz strategie adaptacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników. Dodatkowo można było wykonać badanie słuchu, a także poznać różne techniki terapeutyczne.

Podczas konferencji nie zabrakło warsztatów i atrakcji dla dzieci, były zajęcia plastyczne, animacje, czy popularna ścieżka sensoryczna. W programie znalazły się także zabawy umuzykalniające muzyczno-taneczne, oraz teatralne przeprowadzone przez wykwalifikowanych trenerów.

2. Inne działania

W 2024 roku podjęto szereg różnorodnych działań mających na celu wsparcie oraz profilaktykę w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

1. Wsparcie Szpitala w Sieniawce – zakup pomocy dydaktycznych, książek oraz publikacji dotyczących zdrowia psychicznego – około 50 pozycji.

2. Dofinansowanie szkoleń dla wychowawców ze szkół z terenu Miasta i Gminy Bogatynia w tematyce wsparcia rodzin.
3. Pogadanki edukacyjno-profilaktyczne dla uczniów szkół z terenu Miasta i Gminy Bogatynia.
4. Realizacja szkolenia terenowego dla sprzedawców alkoholu wraz z audytem wewnętrznym tajemniczego klienta w punktach sprzedaży alkoholu.

IX

Współpraca z grupami samopomocowymi.

Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie bezpłatnie użycza pomieszczeń dla grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz grup samopomocowych.

X

Współpraca z Bogatyńskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni.

Pracownicy Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny (BOPS i WR) oraz asystenci rodziny prowadzą współpracę z Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie w sprawach problemów uzależnienia swoich klientów na bieżąco, stosownie do potrzeb.

Podstawą współpracy było podejrzenie nadużywania alkoholu bądź środków psychoaktywnych i podejrzenie występowania przemocy w rodzinie.

BOPS i WR zwracał się często z prośbą o wsparcie do pracowników Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Klienci kierowani byli do specjalistów z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Asystenci rodziny nawiązywali bezpośredni kontakt z pracownikami Ośrodka w celu ewentualnego motywowania klientów do uczestnictwa w terapii (osoby współuzależnione kierowane były na terapię dla osób współuzależnionych).

Asystenci rodziny zachęcali oraz kierowali klientów do udziału w terapii uzależnienia od alkoholu oraz informowali klientów o możliwości korzystania z grup psychoedukacyjnych dla osób borykających się z przemocą ze strony swoich bliskich bądź nadużywających alkoholu. BOPS i WR występował także w uzasadnionych przypadkach z wnioskami do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w kierunku sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.

XI

Współpraca z Komisariatem Policji w Bogatyni.

W przypadku interwencji związanej z przemocą domową Komisariat Policji w Bogatyni występuje w uzasadnionych przypadkach z wnioskiem o podjęcie działań w kierunku sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.

Kierownik rewiru dzielnicowych jest członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

XII

Ewaluacja i monitorowanie wybranych aspektów w obszarze działań podejmowanych w ramach realizacji gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do analizy wykorzystane są dane ilościowe udostępnione przez jednostki samorządowe.

1. Dostępność napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży alkoholu w gminie Bogatynia.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
	69	61	60	63

W 2023 roku na terenie Gminy funkcjonowała 60 punktów sprzedaży, a w 2024 takich miejsc gdzie można było kupić alkohol było 63.

2. Kwoty wydane przez mieszkańców gminy Bogatynia na zakup napojów alkoholowych.

Kwoty wydawane w Gminie Bogatynia na zakup napojów alkoholowych w PLN	2020r.	2021r.	2022r.	2024r.
	29.853.057,19	27.885790,90	33.867.690,30	33 387 621,47

3. Świadczenia Ośrodka Pomocy Społecznej dla osób z problemem alkoholowym

	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
Pomoc Bogatyńskiego o Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny	Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka ogółem.			
	662	992	459	559
	Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu uzależnień.			
	47	48	52	18 (narkomania)

	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
Pomoc Bogatyńskiego o Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny	Ogółem dla wszystkich zgłaszających się osób.			
	662	1132	545	660
	Niepelnosprawność.			
	172	213	165	154
	Bezrobocie.			
	164	176	209	144
	Ubóstwo.			
	316	428	372	243
	Bezradność opiekuńczo – wychowawcza.			
	49	41	104	56
	Osoby dotknięte długotrwałą chorobą.			
	282	327	327	265
	Alkoholizm.			
36	54	48	39	

XIII

Diagnoza Problemów Społecznych Miasta i Gminy Bogatynia¹.

Diagnoza Problemów Społecznych stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji w zakresie problemów społecznych jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Diagnoza społeczna bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania

¹ Diagnoza Problemów Społecznych Miasta i Gmina Bogatynia

potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest koncentrowanie się na zidentyfikowaniu i opisanu takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Badanie to pomaga zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców. Niniejsza diagnoza społeczna realizowana na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Bogatynia ma na celu ukazanie skali problemów społecznych na terenie miasta i gminy oraz posłużyć do wyciągnięcia wniosków

z podjętych i zrealizowanych oddziaływań profilaktycznych zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bogatynia za 2022r.

Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenie skali oraz zakresu problemów uzależnień i problemu przemocy,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazanie rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków,
- zidentyfikowania problemów uzależnień i problemu przemocy wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców).

W naszej gminie kompleksową diagnozę problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych przeprowadzono w latach 2001, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016, 2019, 2021 oraz 2022.

1. Wnioski i rekomendacje po przeprowadzonej diagnozie.

Badania ilościowe realizowane wśród dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Bogatynia, uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, a także sprzedawców podających i sprzedających napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe, pozwoliły na wyciągnięcie następujących wniosków:

1.1 Problemy społeczne wśród dorosłych mieszkańców.

Problem alkoholowy

Problem alkoholowy wśród mieszkańców nie przybiera dużych rozmiarów – 76,67% ankietowanych spożywa alkohol, a 0,67% robi to prawie codziennie. Ankietowani mieszkańcy najczęściej spożywają piwo (36,25%) oraz wódkę (22,61%). Co istotne, wypijają w większości bezpieczne porcje alkoholu (98,26%). Jedynie 1,74% respondentów

jednorazowo wypija 11-13 i więcej porcji wyrobów alkoholowych. Głównym powodem sięgania przez dorosłych mieszkańców po alkohol jest świętowanie okazji lub uroczystość (35,65%), a także towarzystwo (33,04%).

54,00% mieszkańców uważa, że zjawisko uzależnienia od alkoholu jest **bardzo częste** w ich miejscowości, a 30,00% respondentów twierdzi, iż widok osób pijących w miejscach publicznych na terenie miasta i gminy jest **częstszy**. 51,33% ankietowanych uważa również, że obecnie dorośli i nieletni spożywają **częściej** alkohol.

Problem nikotynowy

Analizując problem nikotynizmu wśród ankietowanych, można dostrzec, iż **31,33% pali papierosy, przy czym 21,33% sięga po nie codziennie**. Jeśli chodzi o ilość wypalanych papierosów to 19,15% respondentów deklaruje, iż wypala mniej niż 5 papierosów w ciągu dnia, 12,77% mieszkańców między 16, a 25 razy, zaś 40,43% osób wypala od 6 do 15 sztuk. Respondenci sięgają po papierosy głównie w stresie (53,19%) oraz dla przyjemności (44,68%), a dodatkowo większość z nich próbowało raz rzucić palenie, ale bezskutecznie (36,17%).

Problem narkotykowy

Problem narkotykowy wśród dorosłych mieszkańców w Mieście i Gminie Bogatynia jest obecny ponieważ według badania – 35,33% ankietowanych zna osobiście lub ze słyszenia ponad 10 osób, które przyjmują substancje odurzające lub są uzależnione od leków (40,60%). Dodatkowo **46,00% ankietowanych uważa, że pozyskanie narkotyków w mieście i gminie jest łatwo dostępne**.

Problem przemocowy

Mieszkańcy posiadają wiedzę dotyczącą klasyfikacji zachowań przemocowych. Wiedzą również do kogo należy zwrócić się w sytuacji doświadczania przemocy. Dane pokazują, że w otoczeniu 33,33% respondentów są osoby znane osobiście lub ze słyszenia, które doświadczają **przemocy w rodzinie**, a 28,00% ankietowanych ma podejrzenia, że może takie osoby znać. Dodatkowo 22,22% osób twierdzi, że zjawisko przemocy w rodzinie na terenie ich miejscowości jest bardzo częste.

Uzyskane dane pokazują, iż **36,00% ankietowanych doświadczało kiedykolwiek przemocy od członka swojej rodziny**. Większość osób doznała przemocy psychicznej (62,96%), a także przemocy fizycznej (37,04%).

Problem uzależnień behawioralnych

Większość dorosłych ankietowanych korzysta z komputera/Internet w ciągu dnia od 1 do 3 godzin dziennie (42,00%). Dodatkowo 54,00% ankietowanych przyznało, iż **nie są osobami, które są uzależnione od telefonu komórkowego i nie mogłyby bez niego żyć.**

W Mieście i Gminie Bogatynia **nie obserwuje się wysokiego odsetka osób, które mogą być uzależnione od hazardu.** Większość respondentów nigdy **nie** korzystało z: gry w kasynie (97,33%), gier i zakładów w Internecie (84,00%), zakładów bukmacherskich poza Internetem (96,00%), czy też automatów do gier z tzw. niskimi wygranymi (94,67%).

1.2. Problemy społeczne wśród uczniów

Problem alkoholowy

Zdaniem uczniów, ich rówieśnicy spożywają alkohol – z tą opinią zgadza się 63,29% młodych ankietowanych. Natomiast **do spożywania alkoholu przyznało się 35,16% uczniów oraz 50,00% uczennic.** Niepokojący jest fakt, iż **uczniowie swój pierwszy kontakt z alkoholem mają w bardzo wczesnym wieku.** Młodzież deklaruje, iż po raz pierwszy pili alkohol w wieku 8-10 lat (łącznie 8,89%).

Młodzież, która sięga po alkohol, przeważnie wybiera piwo – 71,11% uczniów oraz wódkę (57,78%), zaś alkohol spożywają głównie w czasie imprezy lub na domówce (32,22%). **Zdecydowana większość uczniów przyznaje, że spożywali alkohol kilka razy w życiu (36,67%)** lub rzadziej niż raz w miesiącu (30,00%), a także 18,89% osób spróbowało alkoholu tylko raz.

Co istotne, zdaniem większości młodzieży, **rodzice mają wiedzę o tym, iż ich dzieci spożywają alkohol (72,22%).** Ciekawym wydaje się również fakt, iż **zdaniem młodzieży, alkohol w gminie jest łatwo dostępny – taką odpowiedź wskazało 28,02% uczniów lub bardzo łatwo dostępny – 12,08% osób.** W związku z deklaracjami uczniów, działaniami profilaktycznymi należy objąć sprzedawców, ale również klientów, którzy często ignorują sytuacje sprzedaży alkoholu nieletnim.

Problem narkotykowy

Przyglądając się skali **problemu narkotykowego** wśród młodzieży z Miasta i Gminy Bogatynia, można zauważyć, iż **skala tego zjawiska nie jest powszechna.** Do zażywania narkotyków przyznaje jedynie 2,20% chłopców oraz 5,17% dziewczynek (łącznie 8 osób). Większość ankietowanej młodzieży **nie ma wiedzy na temat dostępności narkotyków i dopalaczy w mieście i gminie (47,34%).** Zdecydowana większość uczniów przyznaje, że są przeciwnikami narkotyków, **nie chcą ich nigdy spożywać (80,19%).**

Problem nikotynowy

27,47% uczniów oraz 35,34% uczennic przyznaje, że zapalili kiedykolwiek papierosa. Dodatkowo łącznie 27,54% ankietowanych twierdzi, że zna ponad 20 osób w szkole, które palą papierosy. Większość ankietowanych, którzy zadeklarowali się, że **palą, robią to rzadko**, bowiem głównie zapalili papierosa 1-2 razy w życiu (50,00%). Młodzi mieszkańcy najczęściej przyznają, że obecnie **nie palą papierosów** (71,21%). Dla 31,82% uczniów **raczej łatwo jest kupić papierosy** w mieście i gminie jeśli nie ma się ukończonych osiemnastu lat.

Problem przemocowy

Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, uczniowie potrafią prawidłowo wskazać

zachowania przemocowe oraz rozróżniają poszczególne typy przemocy. **Łącznie 15,53% uczniów przyznaje, iż doświadczyło zachowań przemocowych.** Dodatkowo, jak przyznają ankietowani przemoc tą stosowali ojciec (63,64%), a także matka (33,33%). Większość uczniów (48,28%) twierdzi, że raczej **czują się bezpiecznie w swojej szkole**, natomiast 5,31% młodych ankietowanych przyznaje, że bardzo często doświadczają w niej przemocy. Uczniowie, którzy przyznali, że doświadczają przemocy w szkole, najczęściej, wskazują na przemoc: fizyczną (56,63%) oraz psychiczną (16,87%).

Problem uzależnień behawioralnych

Badania pokazują, iż tylko 27,54% uczniów wie czym jest zjawisko uzależnień behawioralnych. Jeśli chodzi o **granie na komputerze** to większość uczniów poświęca na tę

aktywność od 1 do 3 godzin (26,57%). Na **korzystanie z komputera/Internetu uczniowie poświęcają każdego dnia najczęściej od 3 do 6 godzin (33,33%)**. Dodatkowo 4,28% ankietowanych bardzo często próbuje bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci, a 8,31% osób często denerwuje się, gdy ktoś przeszkadza im w korzystaniu z Internetu. Kolejne 7,58% uczniów bardzo często późno chodzi spać, bo korzysta z Internetu oraz zapomina o codziennych obowiązkach ponieważ nadmiernie korzysta z sieci (5,50%,). 4,40% uczniów uważa, że najbliższe osoby bardzo często zarzucają im, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci.

Dodatkowo, jak przyznają respondenci, blokadę rodzicielską posiada jedynie 5,50% z nich. Natomiast 83,00% młodych osób nie posiada takiego zabezpieczenia na swoim komputerze.

1.3. Problemy społeczne wśród sprzedawców napojów alkoholowych
Analizując odpowiedzi sprzedawców alkoholu można zaobserwować, **że spożycie alkoholu na przestrzeni kilka lat w Mieście i Gminie jest stałe (45,00%) lub maleje (55,00%)**. Dodatkowo 85,00% sprzedawców przyznało, że **nigdy nie sprzedali alkoholu i papierosów osobie niepełnoletniej**. Kolejno 40,00% badanych sprzedawców przyznaje, że zawsze pyta o dowód osobisty nie będąc pewnym o pełnoletności klienta. Analizując odpowiedzi na pytanie dotyczące znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu możemy zauważyć, że 55,00% osób zna poszczególne jej zapisy, a 25,00 osób zna ją bardzo dobrze. **Dodatkowo 35,00% sprzedawców uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.**

REKOMEDNACJE

Celem niniejszej diagnozy było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Miasto i Gminę Bogatynia w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego oraz przeprowadzonej analizy porównawczej, będącej podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie miasta i gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców. Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje wypływające z przeprowadzonych badań.

Rekomendowane działania profilaktyczne

Dzięki realizowanym programom profilaktycznym wiedza uczniów jest na wysokim poziomie, a skala uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Pozytywne wyniki, mogą być konsekwencją inicjatyw edukacyjnych ze strony środowiska szkolnego, dlatego należy kontynuować tę działalność.

W kwestii spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród nieletnich, należałoby prowadzić monitoring tego problemu oraz organizować spotkania edukacyjne zarówno z uczniami, jak i rodzicami na temat zagrożeń wynikających z tego typu uzależnień. W związku z tym zalecana jest dalsza realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, papierosów, narkotyków oraz dopalaczy, a także uzależnień behawioralnych.

W opinii młodzieży podejmowane działania profilaktyczne są dla nich ciekawe i chętnie w nich uczestniczą oraz jak widać spełniają zamierzony cel, dlatego warto dalej organizować warsztaty profilaktyczne z udziałem specjalistów oraz pogadanki z wychowawcami w szkole. W związku z tym ważne jest także edukowanie pedagogów, wychowawców oraz nauczycieli, aby wyposażyć ich w umiejętności potrzebne do prowadzenia świadomej profilaktyki szeroko pojętych uzależnień.

Warto zwrócić się do instytucji zewnętrznych, których specjaliści mogą prowadzić szkolenia dla nauczycieli z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, nauki asertywności, aktualizacji systemu prawnego oraz sposobów na skuteczne przekazywanie odpowiedniej wiedzy

Dostosowanej do etapu rozwojowego uczniów. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną szkolenia takie powinny odbywać się również online.

Aby zwiększyć skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych zaleca się kontynuowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, kontynuowanie organizacji szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych.

Profilaktyka uzależnień chemicznych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę.

Profilaktyka uniwersalna – są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem

jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Tutaj zaleca się:

- Kontynuację prowadzonych programów profilaktycznych ze względu na fakt, iż są one skuteczne i przynoszą zamierzone skutki.
- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.
- Wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia. Utrzymywanie dobrych relacji z innymi niż rodzice kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami, mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.
- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.
- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji poprzez zajęcia z terapeutami zajęciowymi.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol oraz narkotyki wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, poprzez kampanie w social mediach.
- Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie ich do nauki szkolnej.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgnięcia pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę kampanii społecznej oraz warsztatów i spotkań z ekspertami (w formie stacjonarnej lub online).
- Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania substancji uzależniających.

- Dalsze rozpowszechnianie informacji z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie miasta i gminy. W tym celu można wykorzystać tablice informacyjne w: Ośrodku Pomocy Społecznej, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, Punkcie Konsultacyjnym, szkołach, urzędach itp.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyka wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów. Na terenie miasta i gminy powinna zostać przeprowadzona lokalna kampania uwrażliwiająca na szkodliwość alkoholu oraz zachęcająca do ograniczenia jego nadmiernego spożywania. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w mieście i gminie. Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Zaleca się:

- Zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu, wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia - stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych.
- Zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych.

- Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępu do istniejących form wsparcia.
- Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.
- Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym.
- Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.
- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.
- Wprowadzanie ograniczonej dostępności alkoholu i papierosów na terenie miasta i gminy dla młodzieży, poprzez edukację i kontrolę sprzedawców.

W związku z problemem przemocy rekomenduje się:

- Prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci (czym jest przemoc, jakie są jej mechanizmy, jakie niesie konsekwencje itp.), a także możliwości uzyskania pomocy (przede wszystkim bezpłatnej) i miejsc, które taką pomoc świadczą.
- Włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy.
- Prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.
- Dalsze prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, a także będą opisywać mechanizmy przemocy w rodzinie i uświadamiać ich społeczną szkodliwość.
- Ciągłą realizację zajęć, mających na celu poszerzenie wiedzy z zakresu problematyki przemocy. Zakres kierowanej do uczniów informacji, oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien zawierać również treści na temat szerokiego spektrum rodzajów

przemocy. Zaleca się stosowanie różnych technik i metod, które będą w atrakcyjny i aktywny sposób przekazywały informację. Skuteczne w tym przypadku mogą być metody takie jak: psychodrama (odgrywanie scenek na temat zachowań przemocowych, które pomogą wczuć się w doświadczenia osób będących ofiarą agresji); "burza mózgów" (stworzenie listy wszystkich zachowań będących aktem przemocy); praca

w grupach (znalezienie wspólnych pomysłów rozwiązań problemu przemocy).

- Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Warto tworzyć, wspierać i finansować miejsca pomocy dorosłym i dzieciom oferujących kompleksową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną, socjoterapeutyczną, socjalną w przypadku doświadczenia przemocy w rodzinie (np. punkty konsultacyjne). Informacje o tych miejscach powinny być rozpowszechnione na stronach internetowych i w miejscach publicznych.
- Zwiększenie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu, jak i w społeczności lokalnej.
- Organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieskiej Karty”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie.
- Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży.
- Zapewnienie osobom pracującym z członkami rodzin z problemem przemocy dostępu do stałej superwizji, która pozwala na analizę osobistych postaw wobec ofiar i sprawców przemocy i przekonań na temat zjawiska przemocy w rodzinie, a tym samym przekłada się na bardziej profesjonalną i skuteczną pracę z klientem.
- Wspieranie działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

W ramach profilaktyki uzależnień behawioralnych:

- Biorąc pod uwagę rozwój mediów elektronicznych i związanych z tym zagrożeń, zasadne jest zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem uzależnień od korzystania z Internetu.
- Nie wszyscy uczniowie mają świadomość zagrożeń cyfrowych. Świadczy to o konieczności zaplanowania działań edukacyjnych zwiększających kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.
- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do dzieci młodszych (w szkole podstawowej) i ich rodziców.
- Wymagane jest wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.
- Rozpowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy w zakresie uzależnień od hazardu oraz na temat wskaźników pozwalających stwierdzić czy problem w tym zakresie występuje. Pomocne mogą okazać się broszury/ulotki plakaty informujące o negatywnych skutkach regularnego grania w gry hazardowe oraz wskazujące możliwe formy pomocy wyjścia z nałogu.

5.2.PODSUMOWANIE

Badanie przeprowadzone na terenie Miasta i Gminy Bogatynia miało na celu zdiagnozowanie oraz określenie głównych problemów występujących wśród społeczności lokalnej. Bezpośrednim rezultatem przeprowadzonej diagnozy jest niniejszy raport, stanowiący podstawę do zaplanowania oraz zrealizowania przez władze lokalne konkretnych oddziaływań, które będą miały na celu stopniową eliminację zagrożeń i problemów występujących na terenie miasta i gminy.

Wstępne określenie rozmiaru skali zjawiska przemocy, narkomanii, alkoholizmu, niktynizmu, uzależnień behawioralnych oraz innych problemów społecznych pozwoli na odpowiednie wprowadzenie działań profilaktycznych. Należy pamiętać, że grupą wysokiego ryzyka są przede wszystkim dzieci i młodzież. Wiele badań naukowych wskazuje na fakt, iż to dom rodzinny jest czynnikiem decydującym o dalszym rozwoju osobowościowym

i światopoglądowym nastolatka. Dlatego też, należałoby skupić się na nawiązaniu ścisłej relacji pomiędzy środowiskiem szkolnym oraz rodzicami, w celu wspólnego rozwiązywania problemów, z jakimi borykają się młodzi mieszkańcy Miasta i Gminy Bogatynia.

Komunikaty medialne oraz wpływ rówieśników mogą w wielu przypadkach negatywnie oddziaływać na nieustannie kształtującą się osobowość młodego człowieka, a to z kolei może przejawiać się w ryzykownych zachowaniach nastolatków. Władze lokalne powinny w sposób szczególny zadbać o małych dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to ważna kwestia, gdyż często problemy z dzieciństwa oraz domu rodzinnego przenoszą się na dorosłe życie.

Ważne jest, aby szkoła również była miejscem, które przyczyni się do budowy systemu wartości młodego człowieka oraz ostrzeże i poinformuje go

o konsekwencjach wynikających z podejmowania ryzykownych działań.

Ze szczególną uwagą, powinno się traktować dzieci, których rodzice nie potrafią poradzić sobie z własnymi uzależnieniami.

Powyższe wnioski opisujące tendencję w dynamice zagrożeń lokalnych, wskazują na umiarkowany stopień występowania danych problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy Bogatynia. Pomimo to, należy podjąć wszelkie działania, które nie dopuszczają do pogłębiania się zjawisk marginalizacji, wykluczenia oraz patologii społecznych.

Ważną kwestią jest również uświadamianie społeczności lokalnej, w związku z odpowiednim reagowaniem na przemoc rówieśniczą oraz przemoc domową. Jak wynika z badań, istnieje spora część osób, która wie o działaniach przemocowych w obrębie swojego środowiska. Należałoby wskazać tym osobom, jak powinny zachować się w sytuacji, kiedy są świadkami takich zachowań oraz, gdzie zgłosić się o pomoc.

Badania oraz analiza problemów społecznych w Mieście i Gminie Bogatynia, wskazała różne obszary społeczne, które wymagają szczególnych interwencji. Raport wykazał wiele pozytywnych zjawisk, jakie mają miejsce wśród lokalnej społeczności. Przeprowadzona diagnoza wskazuje odpowiedni kierunek zmian, jakie powinny dokonać się na terenie miasta i gminy.

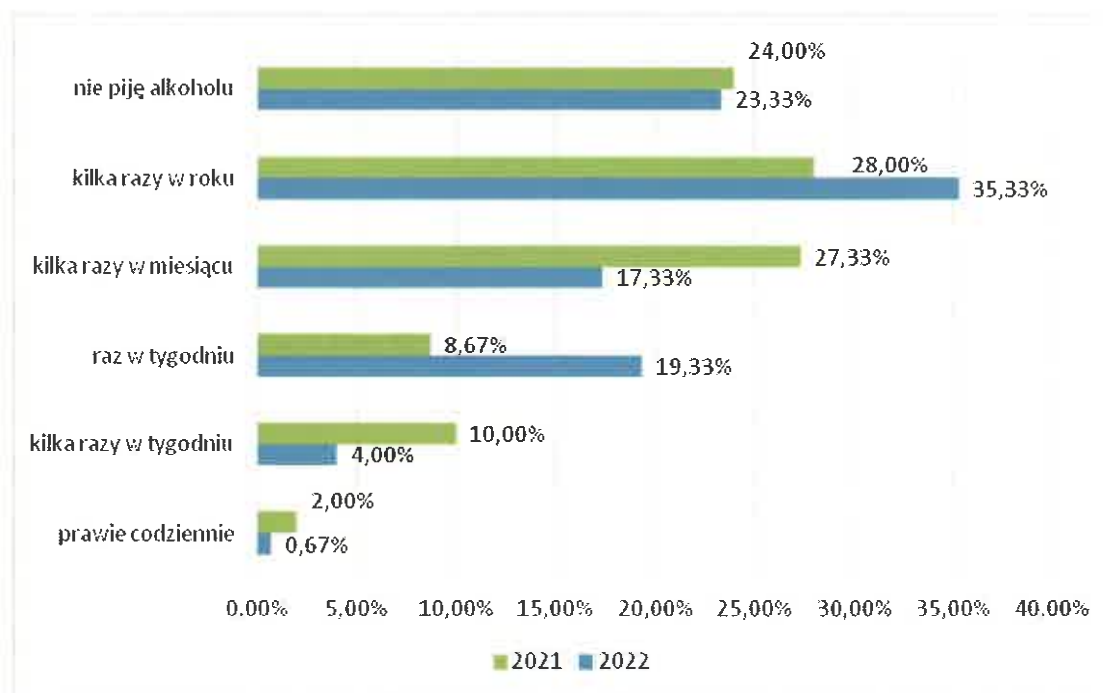
5.2. PORÓWNANIE WYNIKÓW DIAGNOZY MIASTA I GMINY BOGATYNIA Z 2021 ROKU DO 2022 ROKU.

Kolejny rozdział niniejszej diagnozy stanowi porównanie wyników badań realizowanych w 2021 roku na terenie Miasta i Gminy Bogatynia do badań z roku 2022. Analiza ta ma na

celu sprawdzenie jak na przestrzeni lat zmieniła się skala występowania problemów społecznych w mieście i gminie.

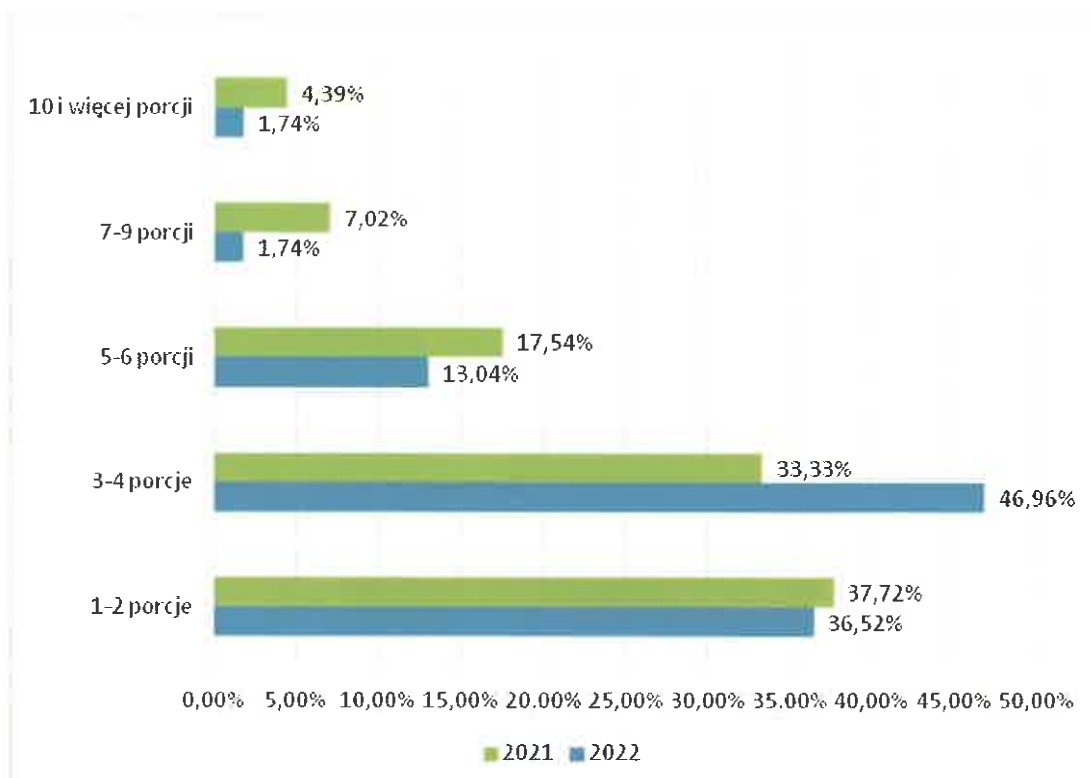
1.1. Skala problemów społecznych wśród dorosłych mieszkańców Problem alkoholowy

Z analizy porównawczej wynika, iż od 2021 roku **spada liczba mieszkańców, którzy spożywają alkohol kilka razy w tygodniu** – z 10,00% w roku 2021 do 4,00% w roku 2022. Pokazuje to, iż prowadzone działania profilaktyczne przynoszą zamierzony skutek. Dodatkowo w 2022 roku zaobserwowano **wyższy (od 2021 roku) odsetek ankietowanych, którzy deklarowali, iż piją alkohol jedynie kilka razy w roku** – wyniósł on 7,33%.

Wykres 1 Jak często spożywa Pan/i alkohol?

W roku 2022 zmniejszyła się liczba mieszkańców, którzy wypijają jednorazowo od 7 do 9 porcji alkoholu (z 7,02% w roku 2021 do 1,74% w roku 2022). Spadła również liczba osób, które wypijają 10 i więcej porcji alkoholu (z 4,39% w 2021 do 1,74% w roku 2022).

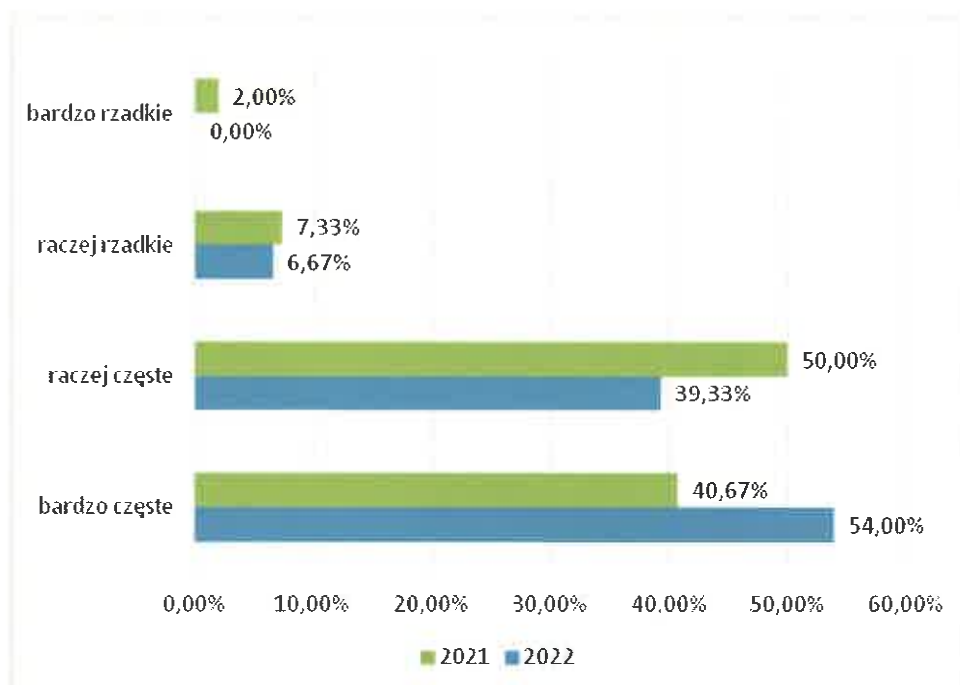
Wykres 2 Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).

Zwiększył się odsetek mieszkańców, którzy twierdzą, że osoby spożywające alkohol w ich okolicy **zdecydowanie stwarzają zagrożenie** (z 21,33% w 2021 roku do 33,33% w roku 2022).

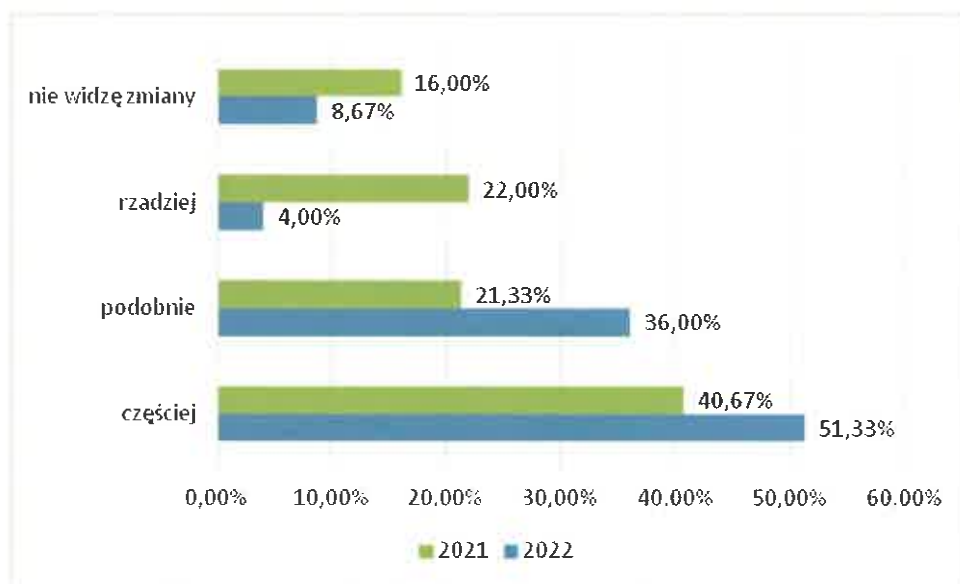
Wykres 3 Proszę ocenić czy osoby spożywające alkohol w okolicy Pana/i zamieszkania stwarzają zagrożenie?

Według 54,00% mieszkańców ankietowanych w 2022 roku, **uzależnienie od alkoholu jest bardzo częstym zjawiskiem w ich miejscowości** – jest to wzrost o 13,33% punktów procentowych co do roku 2021.

Wykres 4 Jak Pan/i sądzi, czy uzależnienie od alkoholu to częste zjawisko w Pana/i miejscowości?

W mieście i gminie w 2022 roku **częściej** widywani są dorośli i nieletni, którzy piją alkohol. W roku 2021 40,67% osób wskazało na odpowiedź „częściej”, a w roku obecnym jest to 51,33% mieszkańców.

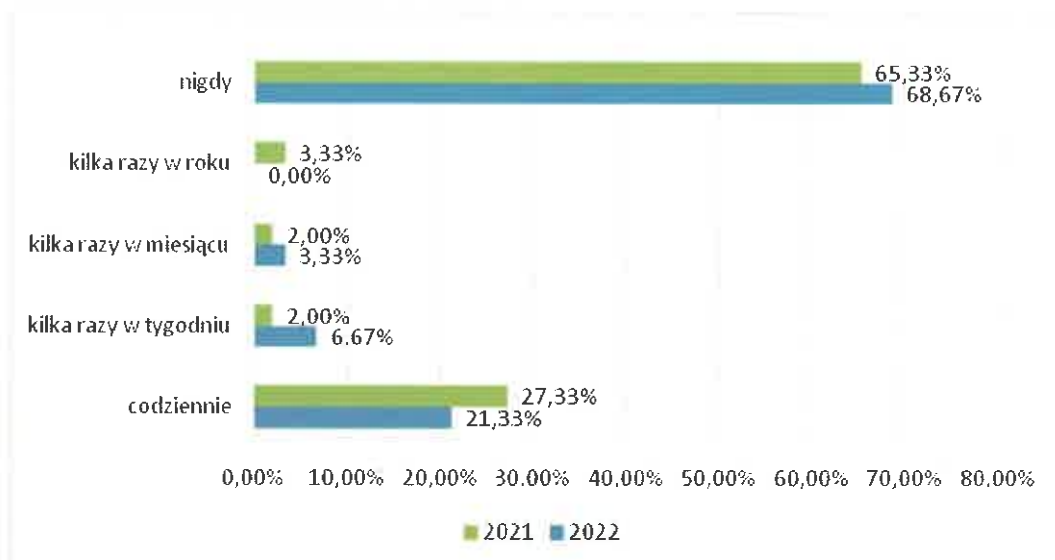

Wykres 5 Proszę ocenić czy obecnie dorośli i nieletni piją na terenie gminy:

Problem nikotynowy

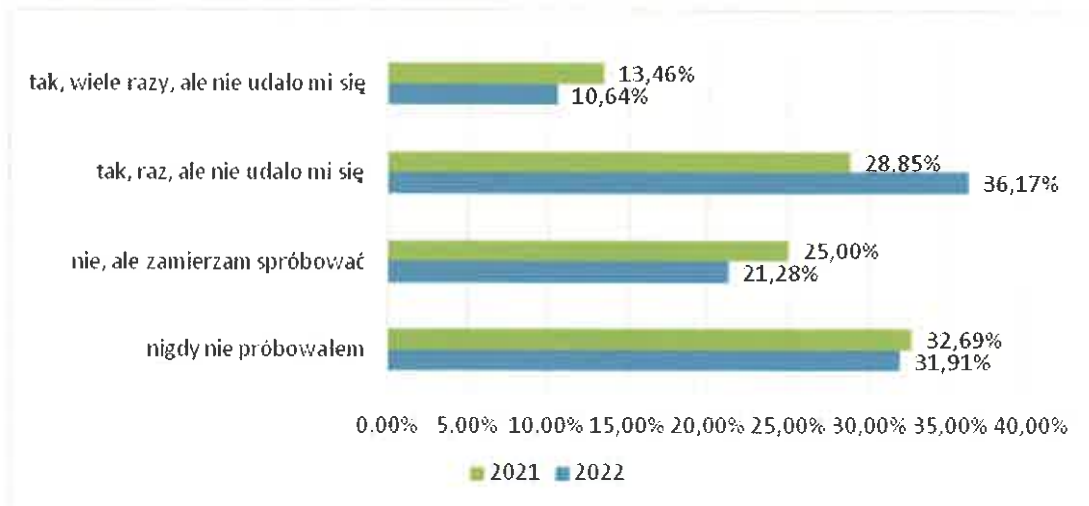
W niniejszym rozdziale analizie porównawczej poddano problem nikotynowy. Z analizy wynika, iż w roku 2022, w porównaniu do roku 2021, **wzrosła liczba osób nie palących**

papierosów (z 65,33% w roku 2021 do 68,67% w roku 2022). Dodatkowo **zmniejszył się** odsetek osób, które palą codziennie (z 27,33% w roku 2021 do 21,33% w roku 2022).

Wykres 6 Jak często pali Pan/i papierosy?

2022 roku nieznacznie **zmalął** liczbę osób, którzy **nigdy nie próbowali rzucić palenia** (z 32,69% w roku 2021 do 31,91% w roku 2022). W tym roku natomiast więcej osób podjęło raz próbę rzucenia palenia, jednak zakończoną porażką (w 2021 – 28,85% osób, a w 2022 – 36,17%).

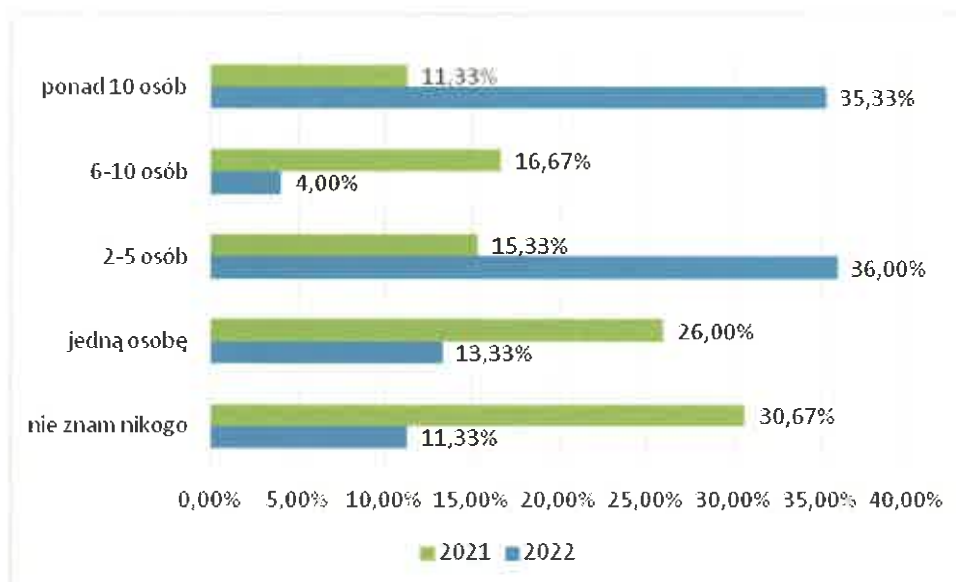

Wykres 7 Czy próbował Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie?

Problem narkotykowy

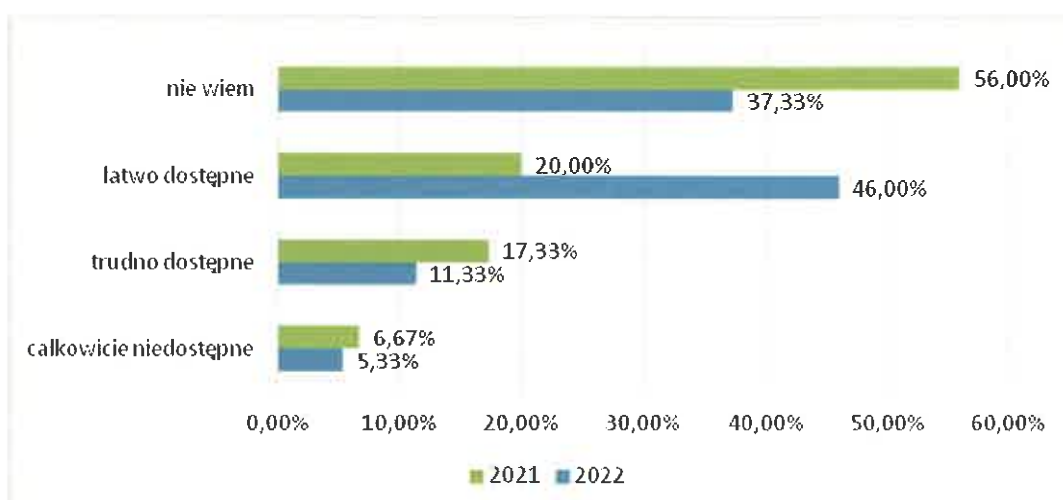
Analizując skalę problemu narkotykowego w Mieście i Gminie Bogatynia na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć, iż w roku 2022 zwiększyła się **liczba osób, które znają ponad**

10 osób zażywających substancje odurzające (z 11,33% w roku 2021 do 35,33% w roku 2022).

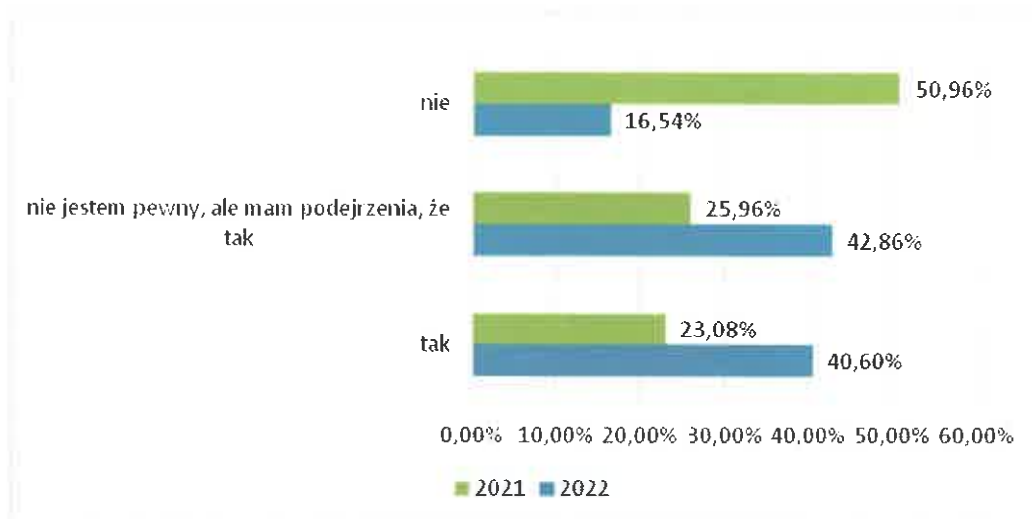
Wykres 8 Ile zna Pan/i osób (osobiście lub „ze słyszenia”), które przyjmują substancje odurzające?

Analizując opinię ankietowanych mieszkańców dotyczącą dostępności narkotyków w Mieście i Gminie Bogatynia można zauważyć, iż **wzrosła liczba osób, które uważają, że te substancje są łatwo dostępne (z 20,00% w roku 2021 do 46,00% w roku 2022).**

Wykres 9 Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miasta i gminy?

W roku 2022 znacznie zwiększyła się ilość mieszkańców, którzy znają osobiście lub ze słyszenia osoby uzależnione od leków (23,08% w roku 2021 do 40,60% w roku 2022).

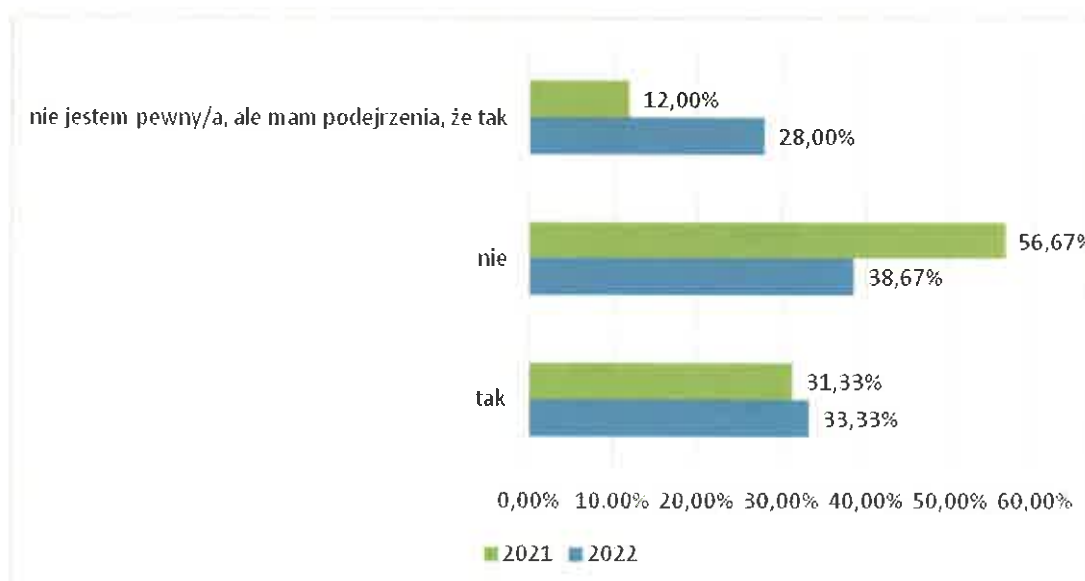

Wykres 10 Czy w Pana/i otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”) uzależnione od leków?

Problem przemocowy

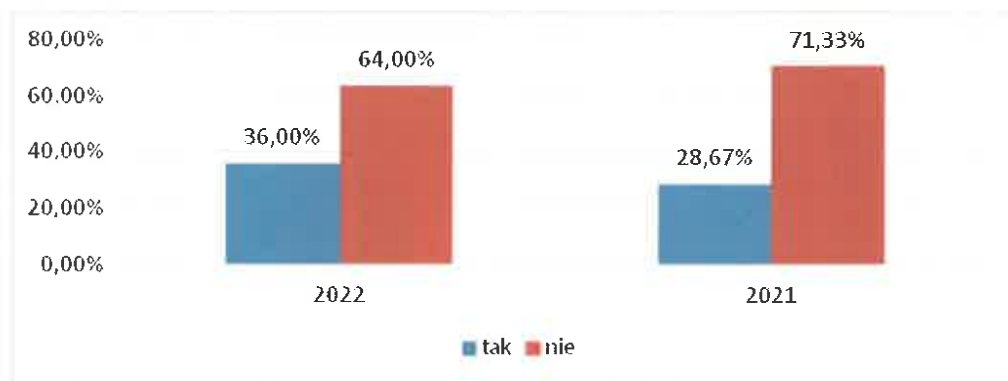
Analizie porównawczej poddano również problem przemocy w rodzinie. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż obecnie jego skala jest nieco wyższa niż w roku 2022.

W obecnym roku 33,33% mieszkańców zna osobiście lub ze słyszenia osoby doświadczające przemocy w rodzinie (w roku 2021 był to 31,33% osób). Również większy odsetek respondentów (28,00%) w roku 2022 ma podejrzenia, że zna takie osoby (12,00% w roku 2021).

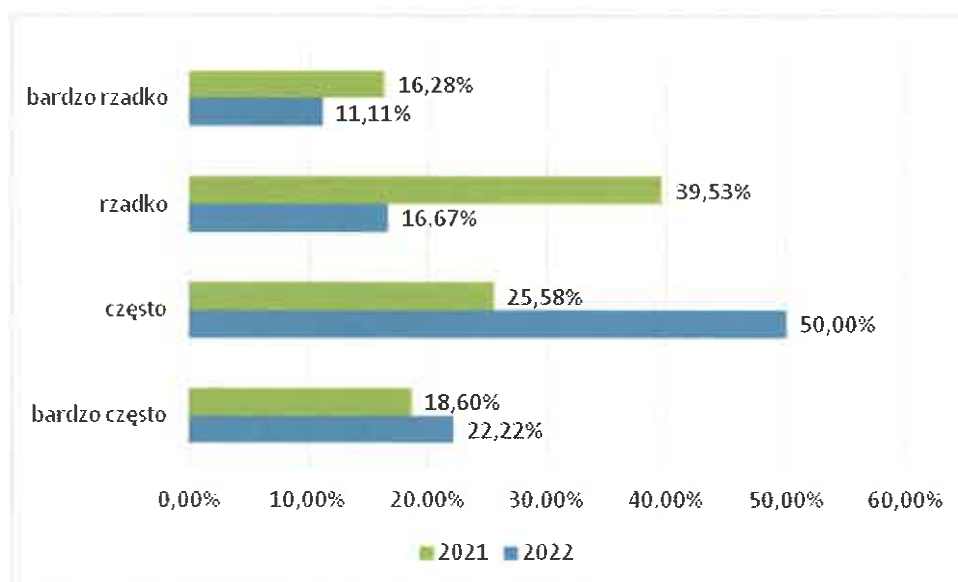
Wykres 11 Czy w Pan/i otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”), doświadczające przemocy w rodzinie?

W roku 2022 większy odsetek mieszkańców doświadczył kiedykolwiek przemocy od członka swojej rodziny. Obserwujemy tutaj wzrost o 7,33% do roku 2021 (rok 2022 – 36,00%, rok 2021 – 28,67%).

Wykres 12 Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/i przemocy od członka swojej rodziny?

Dodatkowo w obecnym roku, według 50,00% mieszkańców częściej zdarza się, że ktoś z ich otoczenia doświadczył kiedykolwiek przemocy w rodzinie (w roku 2021 było to 25,58% osób).

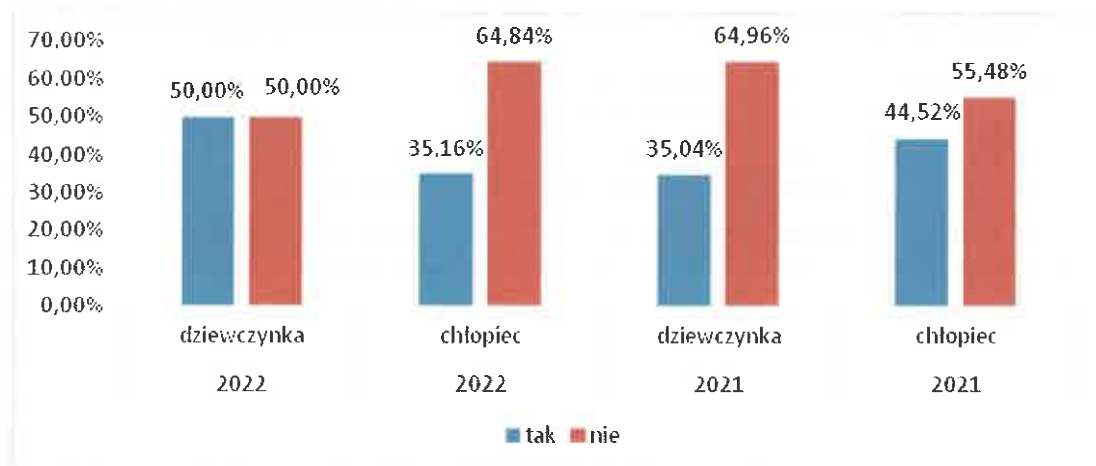

Wykres 13 Jak często zdarzyło się Panu/i lub osobie z Pana/i otoczenia doświadczyć przemocy w rodzinie?

1.2. Skala problemów społecznych wśród uczniów

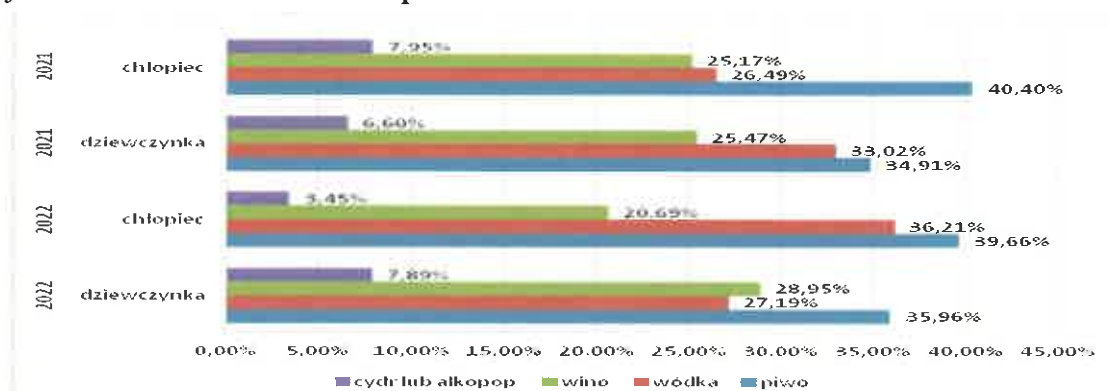
Problem alkoholowy

Analizie porównawczej poddano również wyniki badań realizowanych wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Jak wynika z przeprowadzanej analizy od roku 2021 do roku 2022 obserwuje się wzrost liczby uczennic deklarujących spożywanie alkoholu (z 35,04% w roku 2021 do 50,00% w roku 2022).

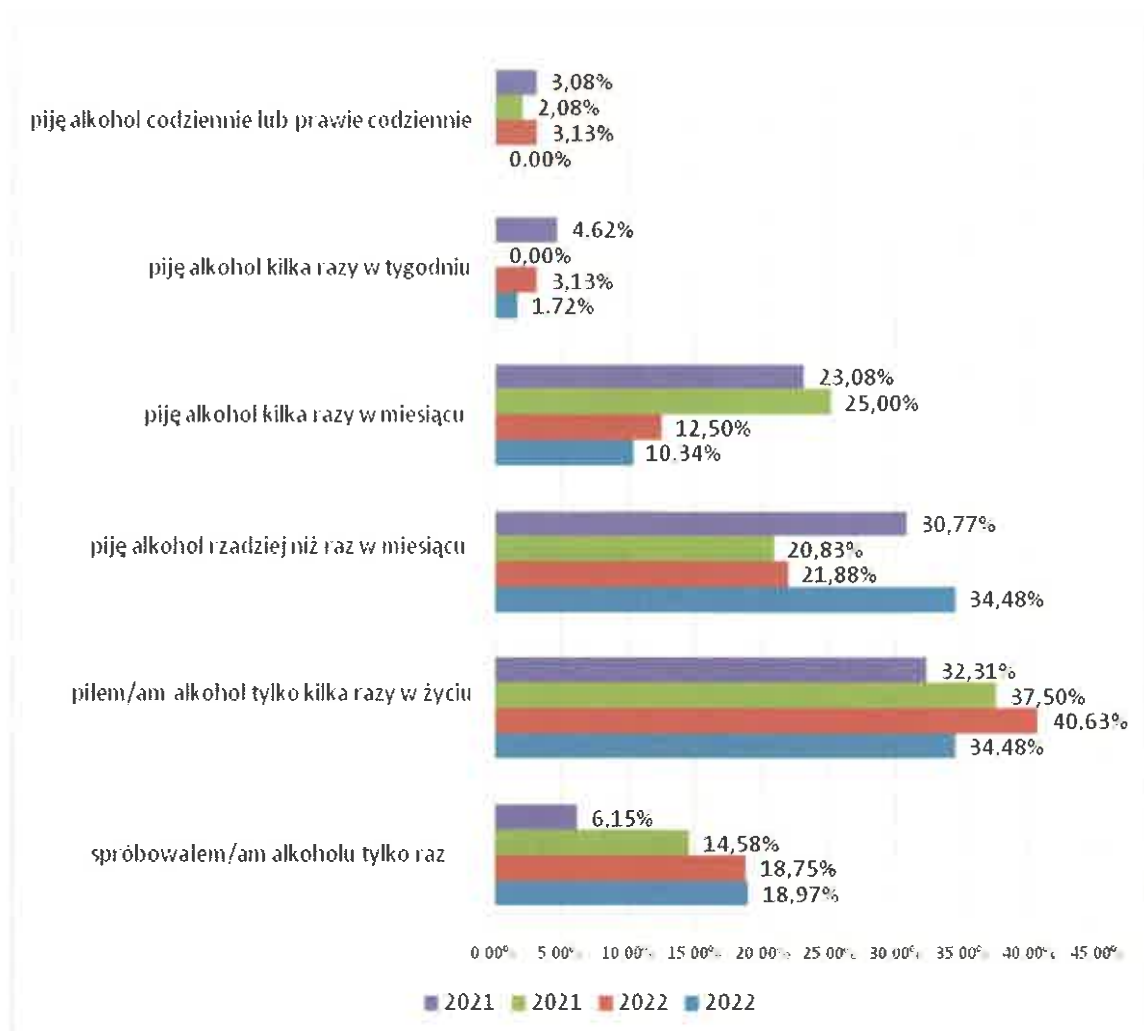
Wykres 14 Czy kiedykolwiek Ty próbowałeś/aś alkoholu?

Najczęściej spożywanym przez młodych mieszkańców miasta i gminy napojem alkoholowym jest niezmiennie od 2021 roku piwo.

Wykres 15 Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?

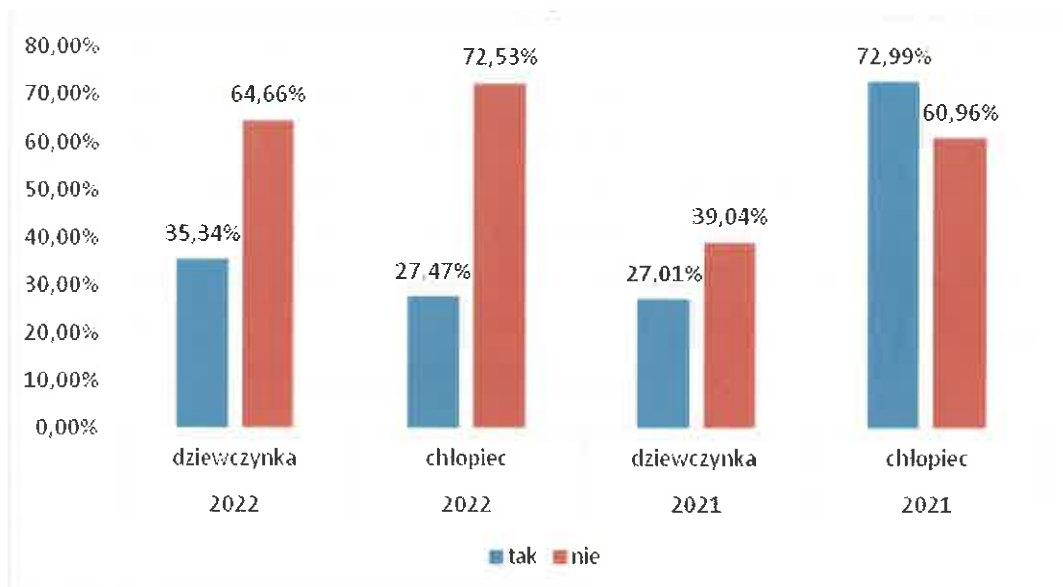
Większość uczniów w roku 2021 oraz w roku 2022 przyznają, że **spożywali alkohol tylko kilka razy w życiu** (2021 – 32,31% chłopcy, 37,50% dziewczynki, 2022 – 40,63% chłopcy, 34,48% dziewczynki).

Wykres 16 Jak często pijesz alkohol?

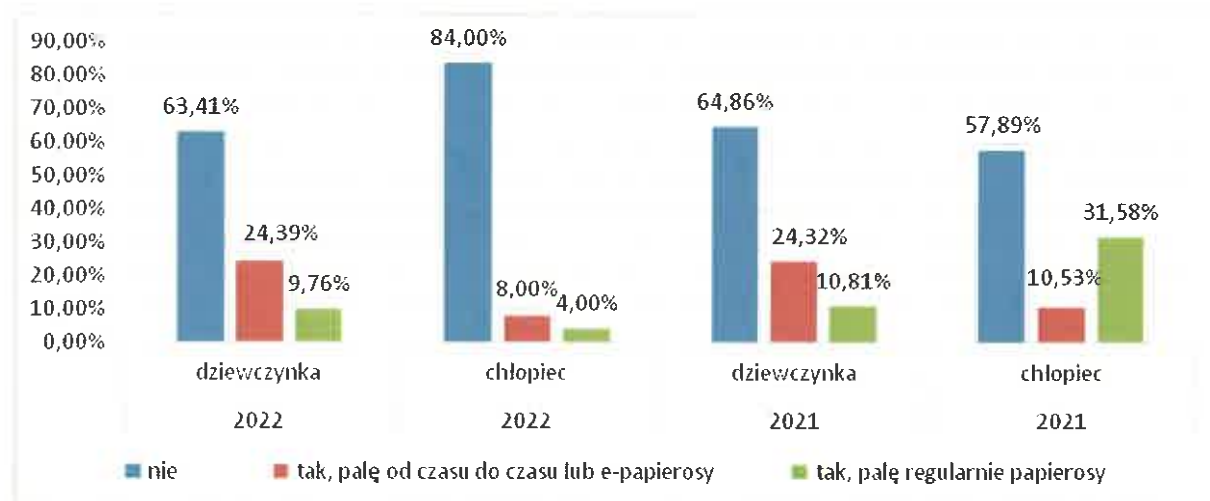
Problem nikotynowy

Analizując skalę problemu nikotynowego wśród uczniów można zauważyć, iż w przeciągu roku zmniejszyła się liczba uczniów sięgających po papierosy (2021 rok – 27,01% dziewczynki, 72,99% chłopcy, 2022 rok – 35,34% dziewczynki, 27,47% chłopcy).

Wykres 17 kiedykolwiek próbowałeś papierosa?

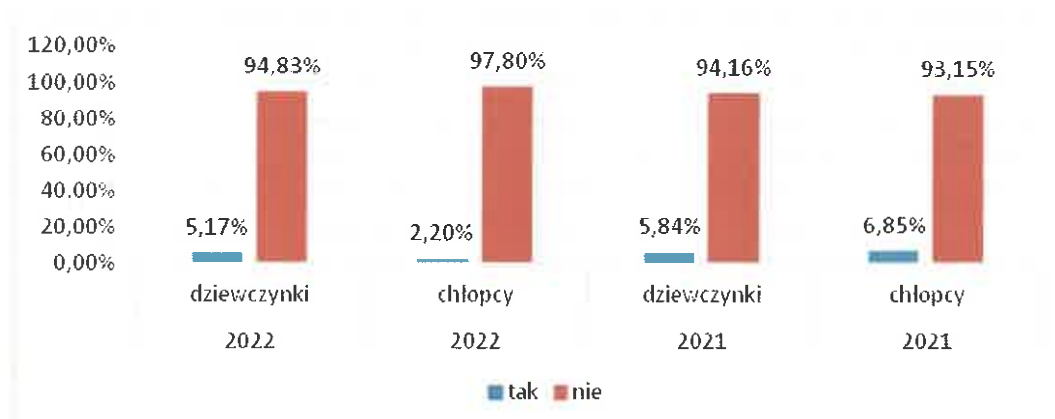
Dodatkowo obecnie mniejsza liczba młodych mieszkańców pali regularnie papierosy. W 2021 roku regularnie palili papierosy 31,58% chłopców i 10,81% dziewczynek. Natomiast obecnie regularnie papierosy pali 4,00% chłopców i 9,76% dziewczynek.

Wykres 18 Czy obecnie palisz papierosy?

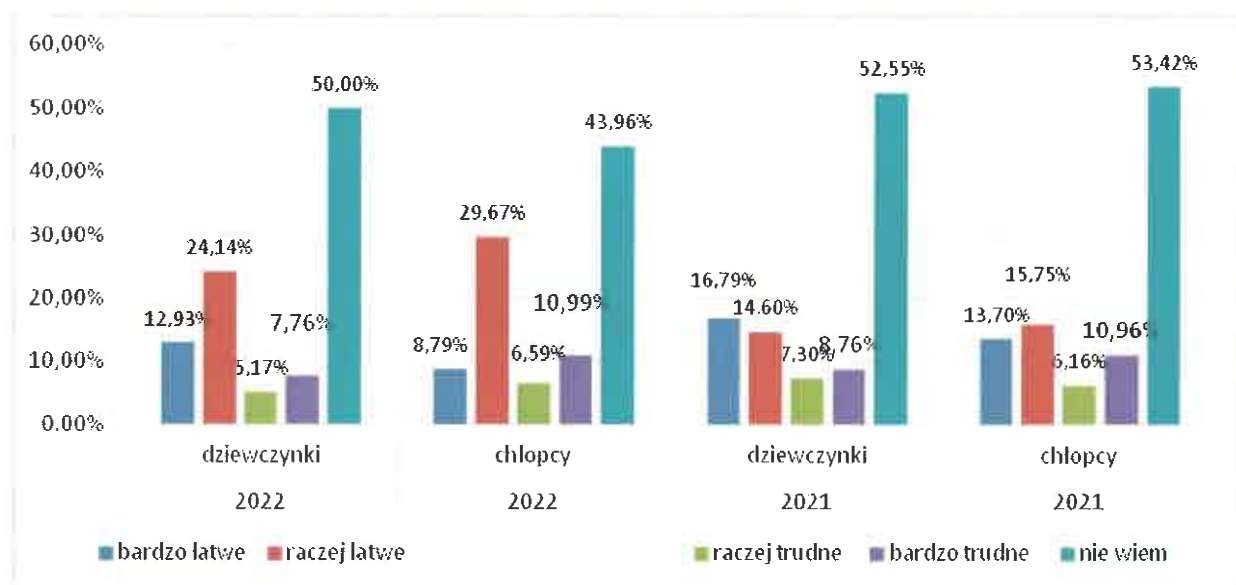
Problem narkotykowy

W porównaniu do roku 2021 zmniejszył się odsetek uczniów, którzy zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne (w roku 2021 – 6,85% chłopców, 5,84% dziewczynek, w roku 2022 – 2,20% chłopców, 5,17% dziewczynek).

Wykres 19 Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

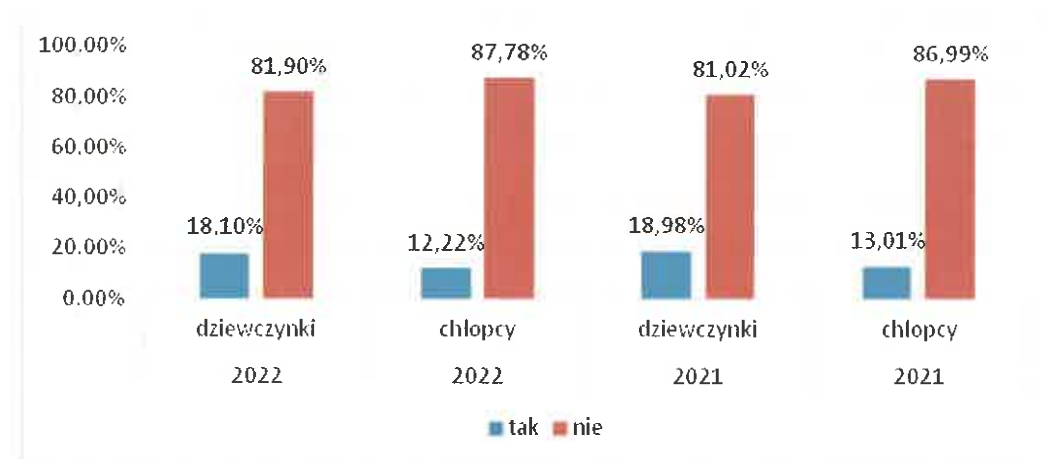
Dodatkowo, zmieniło się również postrzeganie młodych mieszkańców dotyczące dostępności substancji psychoaktywnych. W roku 2022 zmalała liczba uczniów, którzy uważają, iż zdobycie narkotyków lub dopalaczy w Mieście i Gminie Bogatynia jest bardzo łatwe (w roku 2021 – 13,70% chłopców, 16,79% dziewczynek, w roku 2022 – 8,79% chłopców, 12,93% dziewczynek).

Wykres 20 Gdybyś chciał zdobyć narkotyki/dopalacze w swojej miejscowości byłoby to ?

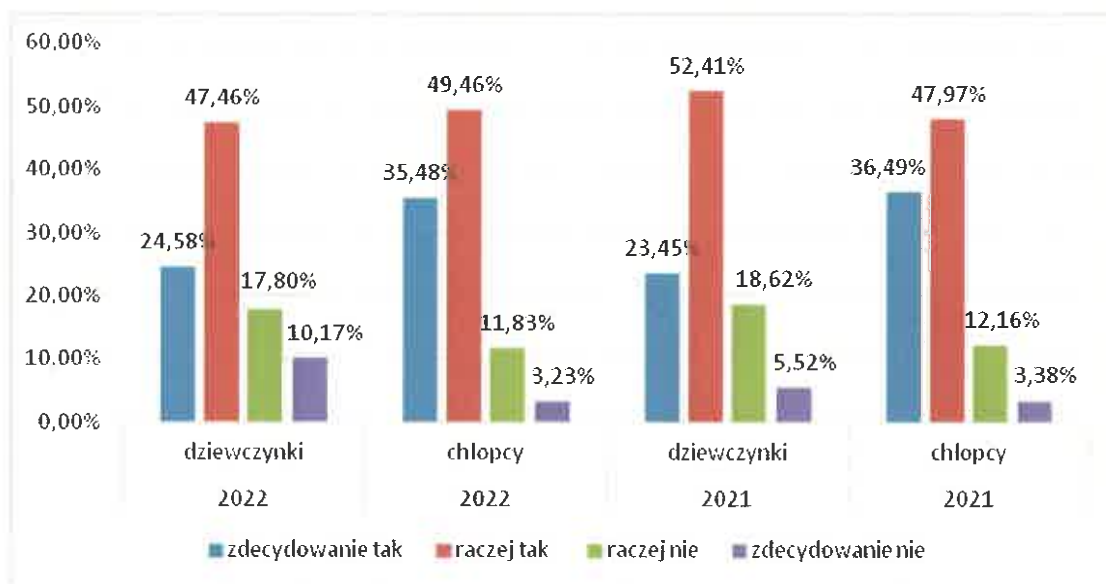
Problem przemocowy

Porównując problem doświadczania przemocy przez uczniów można zauważyć, iż w roku 2022 problem ten jest porównywalny do roku 2021 (w roku 2021 – 13,01% chłopców, 18,98% dziewczynek, w roku 2022 - 12,22% chłopców, 18,10% dziewczynek).

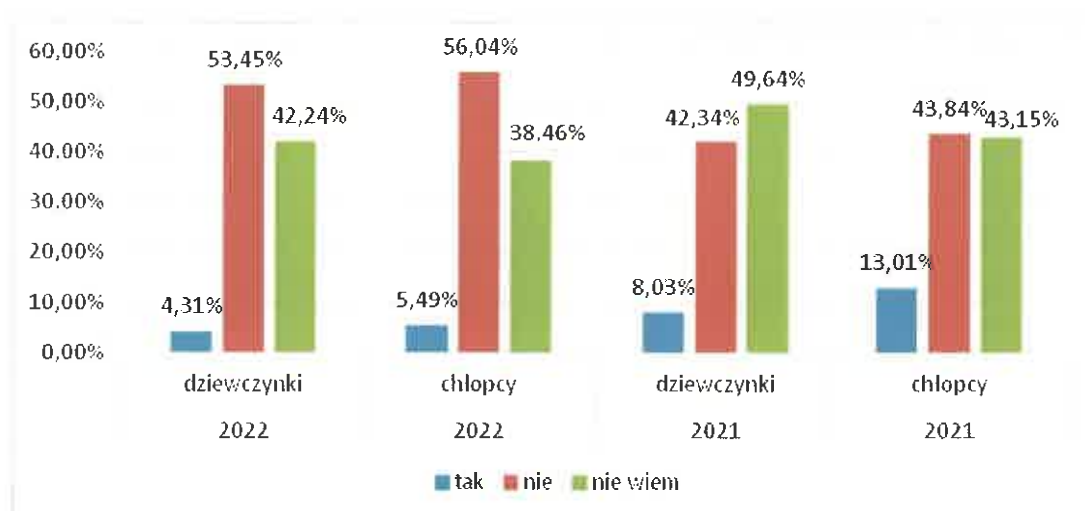
Wykres 21 Czy w swojej rodzinie doświadczyłeś/aś kiedykolwiek przemocy?

W obecnym roku porównywalny odsetek uczniów czuje się zdecydowanie bezpiecznie w swojej szkole, natomiast sporo młodych osób twierdzi, że nadal nie czują się za bardzo bezpiecznie w swojej szkole.

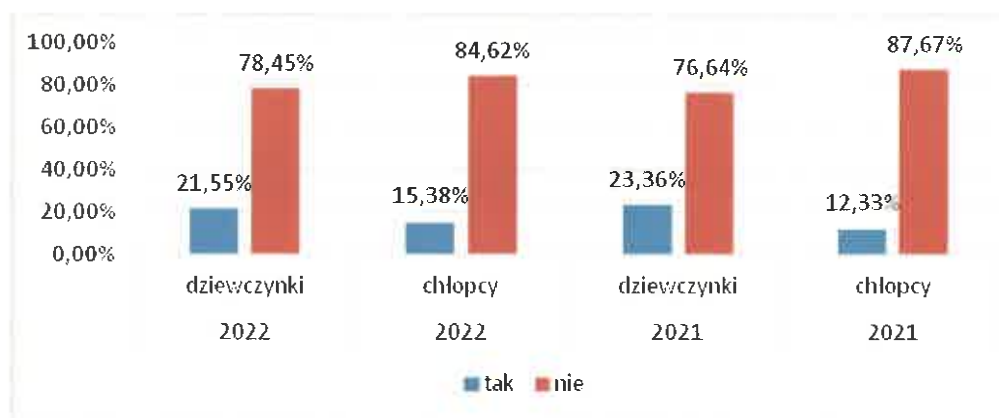
Wykres 22 Czy czujesz się bezpiecznie w swojej szkole?

Dodatkowo uczniowie w badaniu z roku 2021 wskazywali, że problem występowania prześladowania najmłodszych uczniów w ich szkole wynosił 8,03% dla dziewczynki oraz 13,01% dla chłopców natomiast w roku 2022 odsetek uczniów, którzy uważają, że **taka sytuacja występuje w ich szkole jest mniejszy** (w roku 2022 – 5,49% chłopców, 4,31% dziewczynki).

Wykres 23 Czy w Twojej szkole jest zwyczaj prześladowania najmłodszych uczniów (tzw. „kocenie”, „chrzest” lub „fala”)?

W roku 2021 23,36% dziewczynek oraz 12,33% chłopców przyznało, że w ich szkole są uczniowie, których się boją. Natomiast w obecnym roku zauważamy zmniejszenie się odsetka dziewcząt, które obawiają się rówieśników w szkole (różnica 1,81% punktów) ale wzrost odsetka chłopców (różnica 3,05% punktów).

Wykres 24 Czy w szkole są uczniowie, których się boisz?

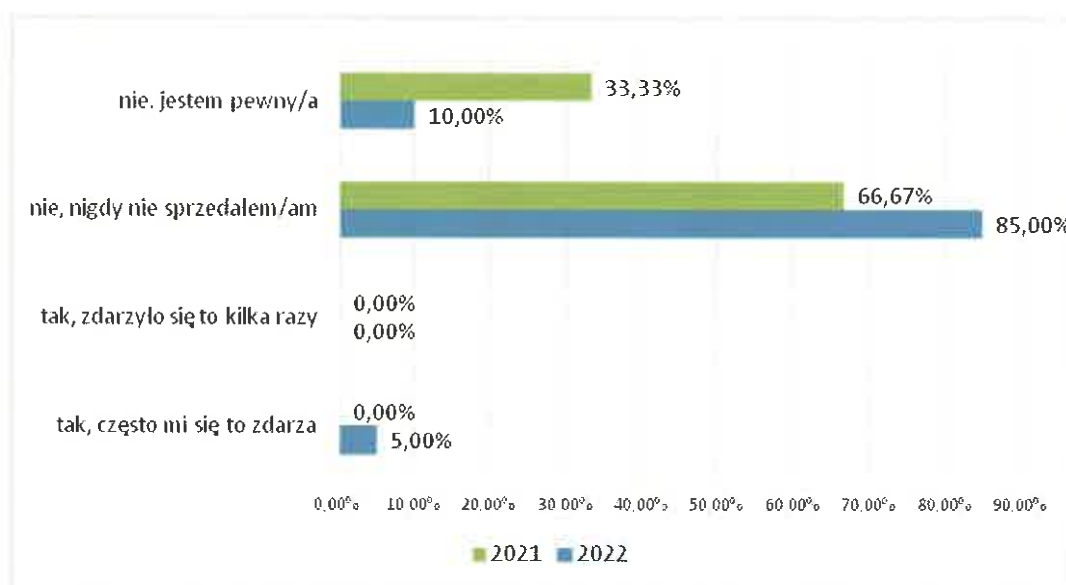
1.3. Skala problemów społecznych według sprzedawców napojów alkoholowych

Spożycie alkoholu przez dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Bogatynia na przestrzeni ostatniego roku jest stałe (45,00%) lub wzrasta (55,00%). W roku 2021 ankietowani odpowiadali podobnie – 56,67% osób wskazało na odpowiedź „wzrasta”, a 30,00% na „jest stałe”.

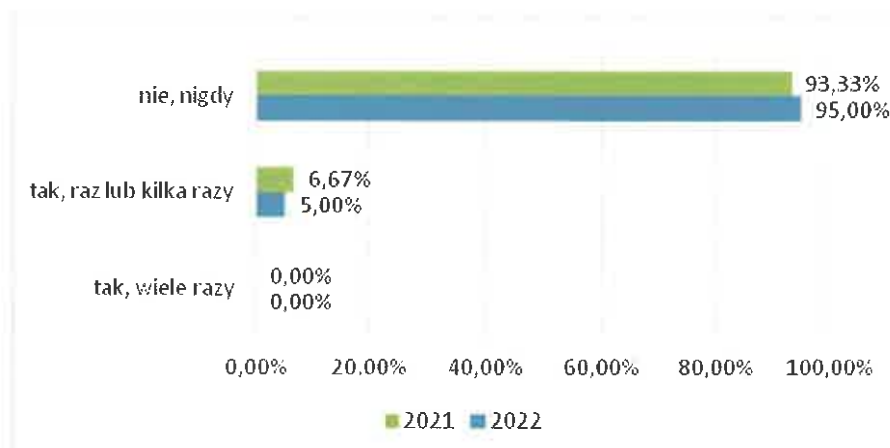
Wykres 25 Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i mieście i gminie.

Analizując sprzedaż alkoholu osobom nieletnim na terenie miasta i gminy można zauważyć, że w roku 2021 alkoholu osobom nieletnim nie sprzedało nigdy 66,67% sprzedawców. Natomiast w roku 2022 prawie wszyscy badani sprzedawcy przyznali, że **nie sprzedali nigdy** alkoholu osobie niepełnoletniej (85,00%).

Wykres 26 Czy kiedykolwiek sprzedał Pan/i alkohol osobie, o której wiedział Pan/i, że jest nieletnia?

Porównując sprzedaż papierosów osobom nieletnim można zauważyć, że sprzedawcy w roku 2022 jak i w roku 2021 przyznawali podobnie, że nigdy nie sprzedali papierosów osobie niepełnoletniej (rok 2021 – 93,33%, rok 2022 – 95,00%).

Wykres 27 Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej?

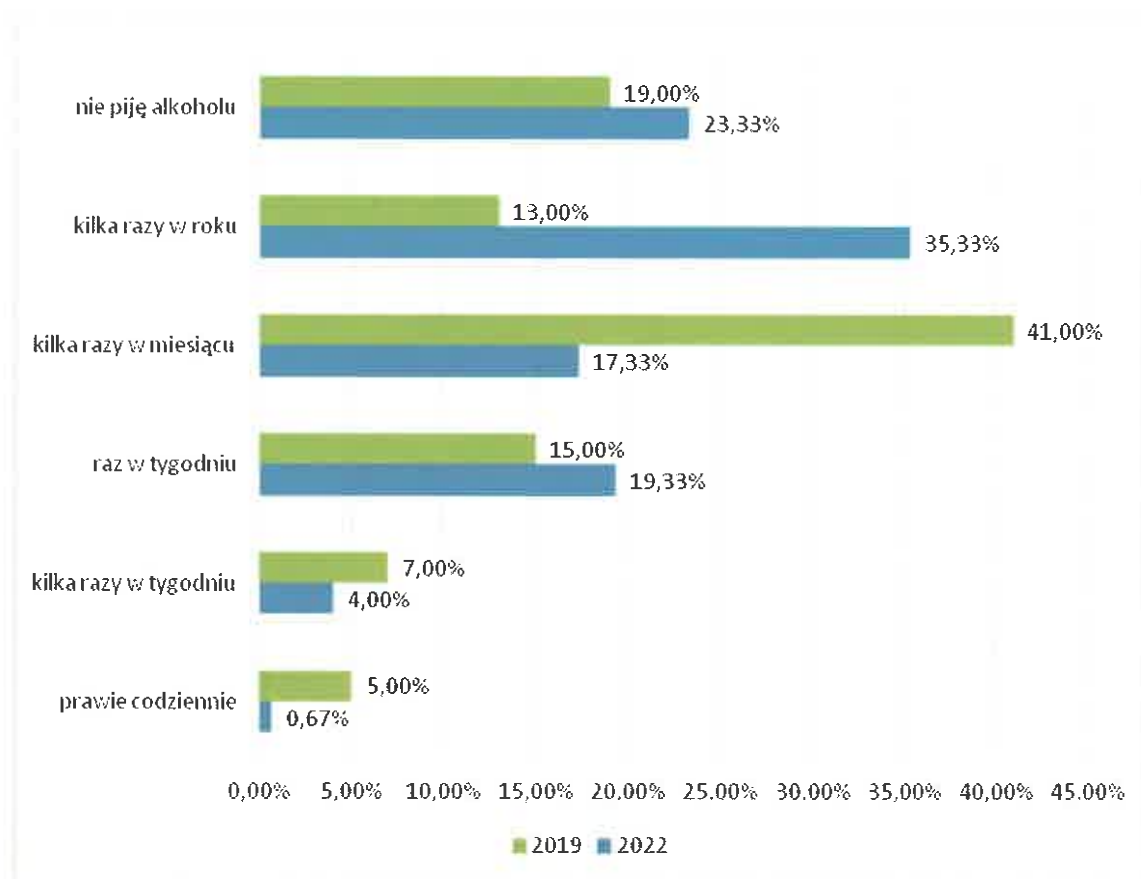
5.3. PORÓWNANIE WYNIKÓW DIAGNOZY MIASTA I GMINY BOGATYNIA Z 2022 ROKU DO 2019 ROKU

W następnym rozdziale niniejszej diagnozy zastosowano porównanie wyników badań realizowanych w obecnym roku na terenie miasta i gminy do wyników badań z roku 2019.

1.1 Skala problemów społecznych wśród dorosłych mieszkańców

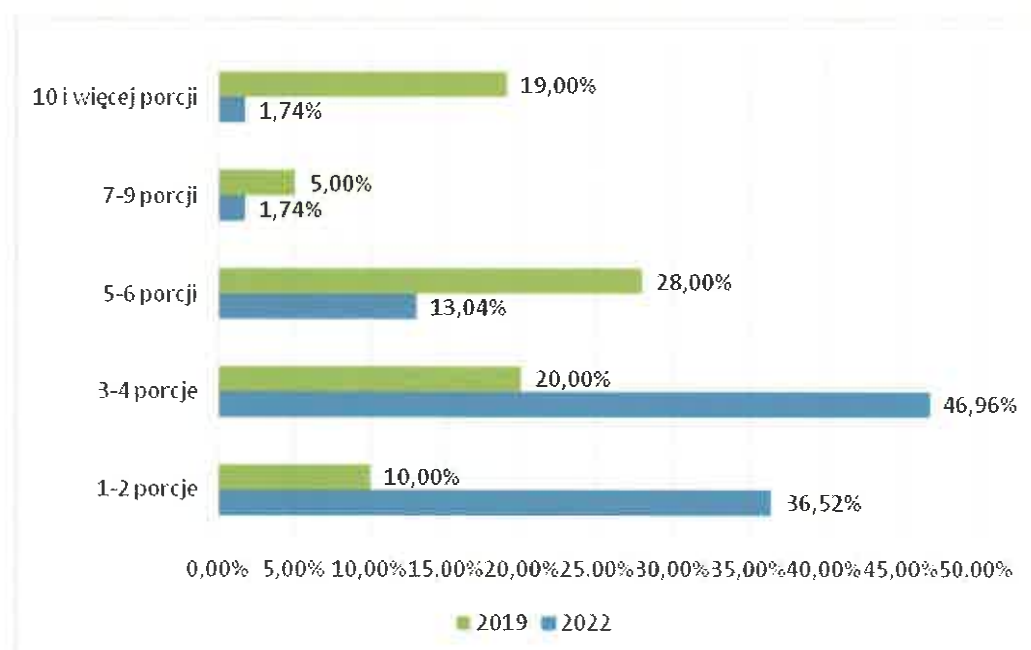
Problem alkoholowy

Z analizy porównawczej wynika, iż od 2019 roku **wzrosła liczba mieszkańców, którzy spożywają alkohol kilka razy w tygodniu** – z 15,00% w roku 2019 do 19,33% w roku 2022. Dodatkowo w 2022 roku zaobserwowano **wyższy (od 2019 roku) odsetek ankietowanych, którzy deklarowali, iż piją alkohol jedynie kilka razy w roku** – wyniósł on 22,33%.

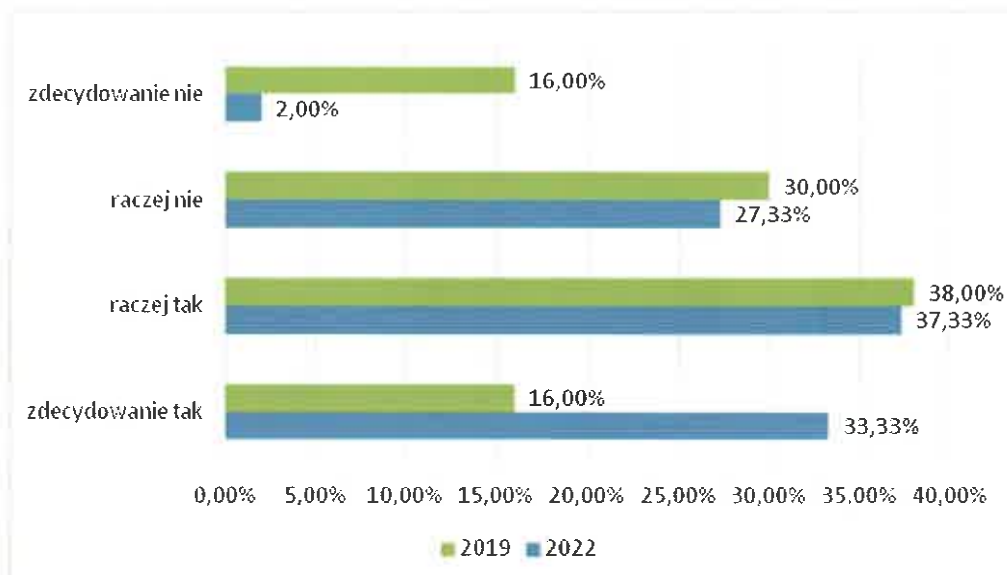
Wykres 28 Jak często spożywa Pan/i alkohol?

W roku 2022 zmniejszyła się liczba mieszkańców, którzy wypijają jednorazowo od 7 do 9 porcji alkoholu (z 5,00% w roku 2019 do 1,74% w roku 2022). Spadła również liczba osób, które wypijają 10 i więcej porcji alkoholu (z 19,00% w 2019 do % w roku 2022).

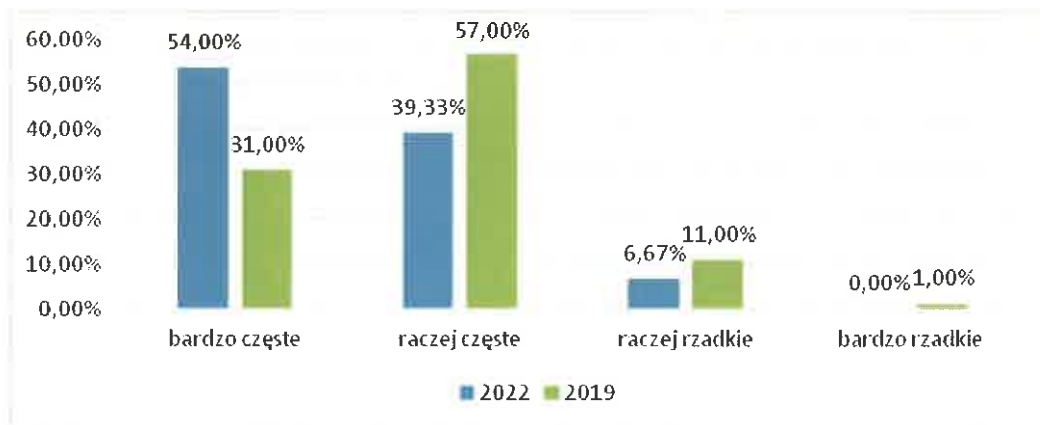
Wykres 29 Ile porcji standardowych zawierających alkohol wypija Pan/i w trakcie typowego dnia picia? Porcja to szklanka piwa (250ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).

Zwiększył się odsetek mieszkańców, którzy twierdzą, że osoby spożywające alkohol w ich okolicy **zdecydowanie stwarzają zagrożenie** (z 16,00% w 2019 roku do 33,33% w roku 2022).

Wykres 30 Proszę ocenić czy osoby spożywające alkohol w okolicy Pana/i zamieszkania stwarzają

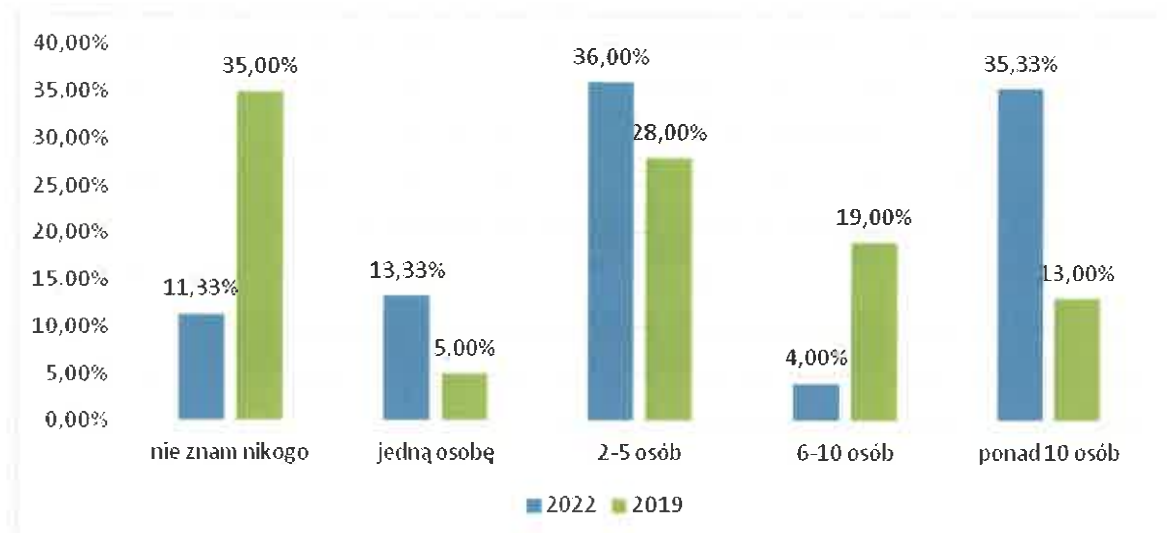
Według 54,00% mieszkańców ankietowanych w 2022 roku, **uzależnienie od alkoholu jest bardzo częstym zjawiskiem w ich miejscowości** – jest to wzrost o 23,00% punktów procentowych co do roku 2019.

Wykres 31 Jak Pan/i sądzi, czy uzależnienie od alkoholu to częste zjawisko w Pana/i miejscowości?

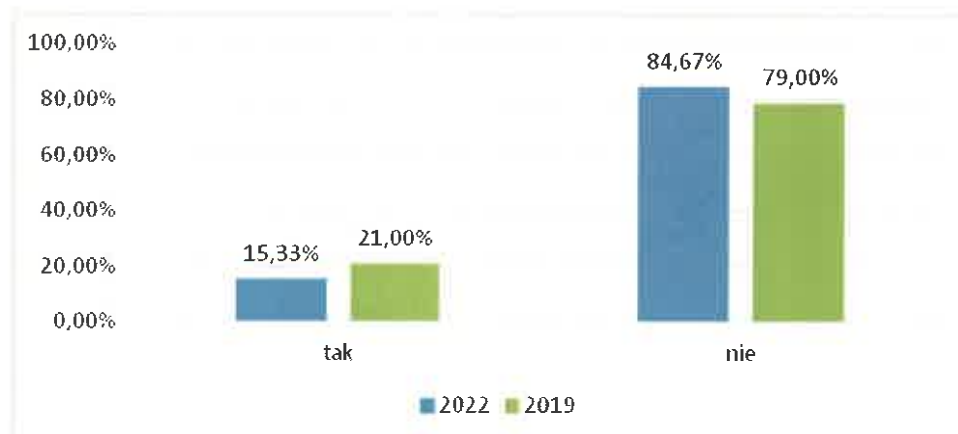
Problem narkotykowy

Analizując skalę problemu narkotykowego w Mieście i Gminie Bogatynia na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć, iż w roku 2022 zwiększyła się **liczba mieszkańców, którzy znają ponad 10 osób zażywających substancje odurzające** (z 13,00% w roku 2019 do 35,33% w roku 2022).

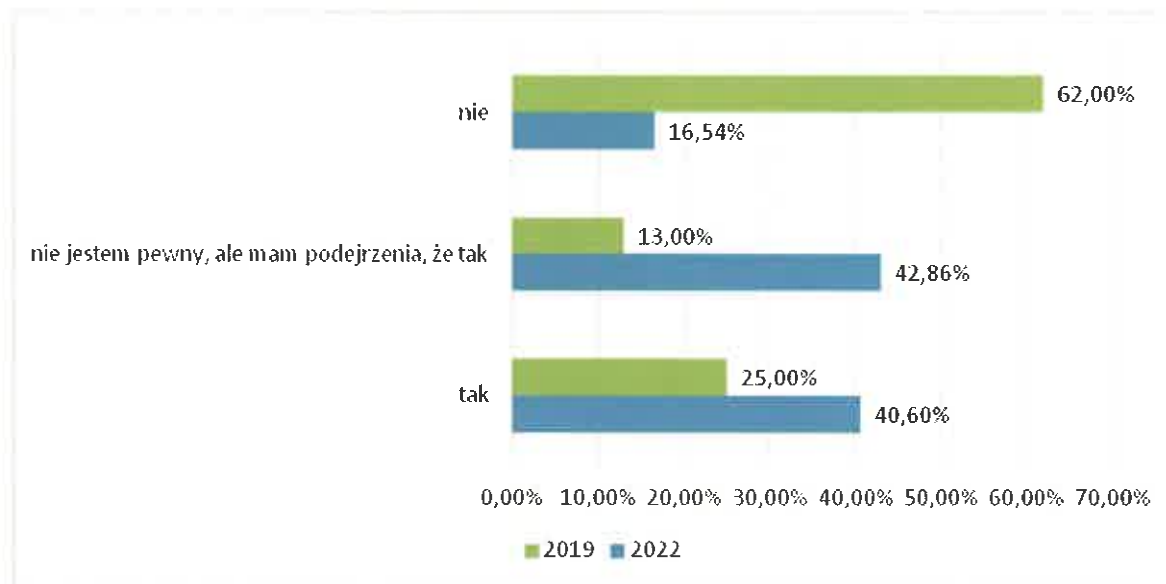
Wykres 32 Ile zna Pan/i osób (osobiście lub „ze słyszenia”), które przyjmują substancje odurzające?

Analizując opinię ankietowanych mieszkańców dotyczącą miejsc, gdzie można zakupić narkotyki i dopalacze na terenie Miasta i Gminy Bogatynia można zauważyć, iż **zmaląła liczba osób, które wiedzą, gdzie te substancje można zdobyć** (z 21,00% w roku 2019 do 15,33% w roku 2022).

Wykres 33 Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

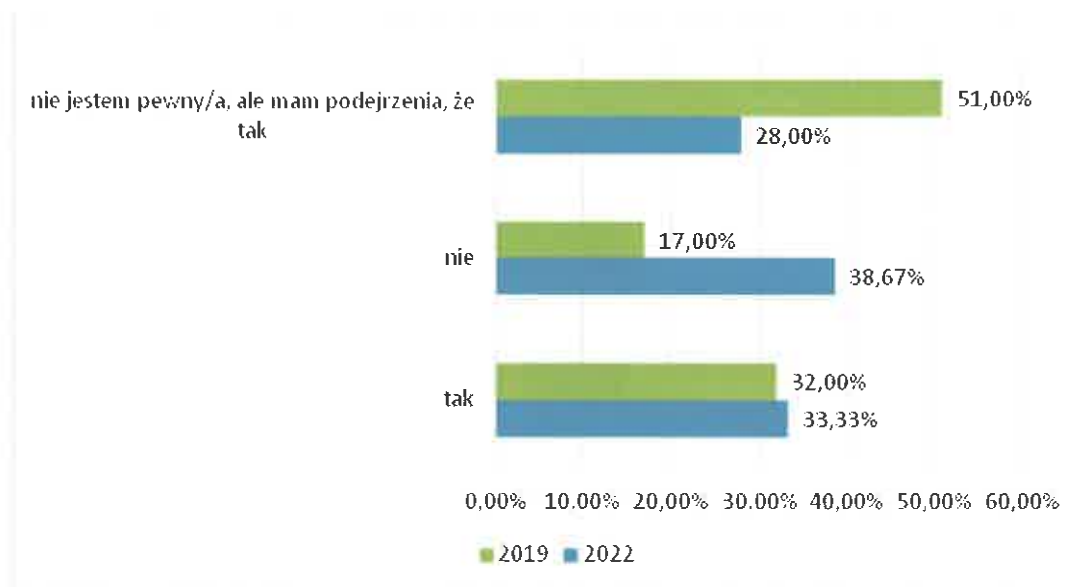
W roku 2022 znacznie zwiększyła się ilość mieszkańców, którzy znają osobiście lub ze słyszenia osoby uzależnione od leków (25,00% w roku 2019 do 40,60% w roku 2022).

Wykres 34 Czy w Pana/i otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”) uzależnione od leków?

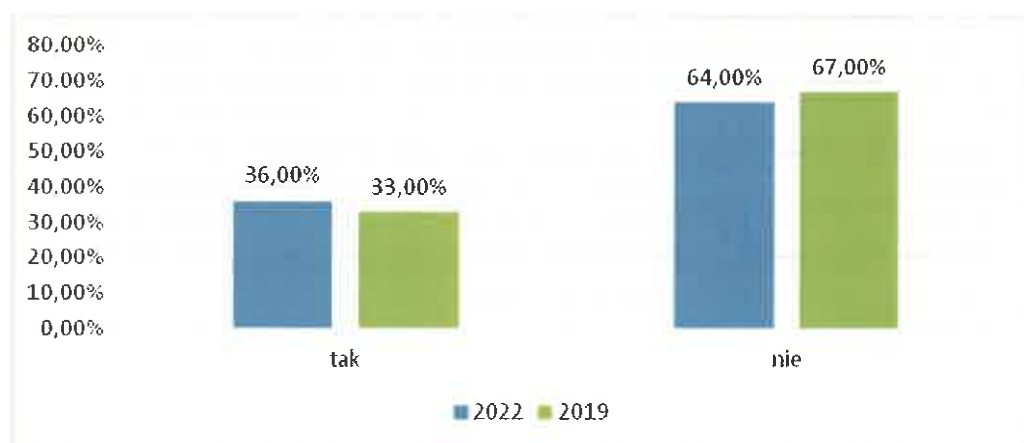
Problem przemocowy.

Z zebranego materiału badawczego wynika, iż obecnie skala jest nieco wyższa niż w roku 2019. W obecnym roku 33,33% mieszkańców zna osobiście lub ze słyszenia osoby doświadczające przemocy w rodzinie (w roku 2019 było to 32,00% osób). Natomiast mniejszy odsetek respondentów (28,00%) w roku 2022 ma podejrzenia, że zna takie osoby (51,00% w roku 2019).

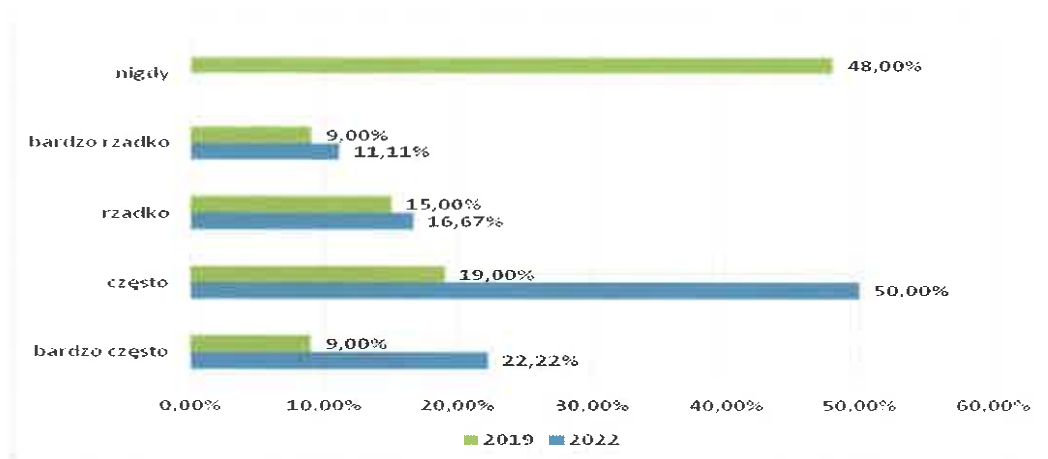

Wykres 35
Czy w Pan/i otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”), doświadczające przemocy w rodzinie?

W roku 2022 nieco większy odsetek mieszkańców doświadczył kiedykolwiek przemocy od członka swojej rodziny. Obserwujemy tutaj wzrost o 3,00% do roku 2019 (rok 2022 – 36,00%, rok 2019 – 33,00%).

Wykres 36
Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/i przemocy od członka swojej rodziny?
 Dodatkowo w obecnym roku, według 50,00% mieszkańców częściej zdarza się, że ktoś z ich otoczenia doświadczył kiedykolwiek przemocy w rodzinie (w roku 2019 było to 19,00% osób). W roku 2019 w badaniu widniała odpowiedź „nigdy” natomiast w roku 2022 takiej odpowiedzi nie umieszczono ponieważ pytanie było skierowane tylko do osób, które przyznały, że doznały przemocy.

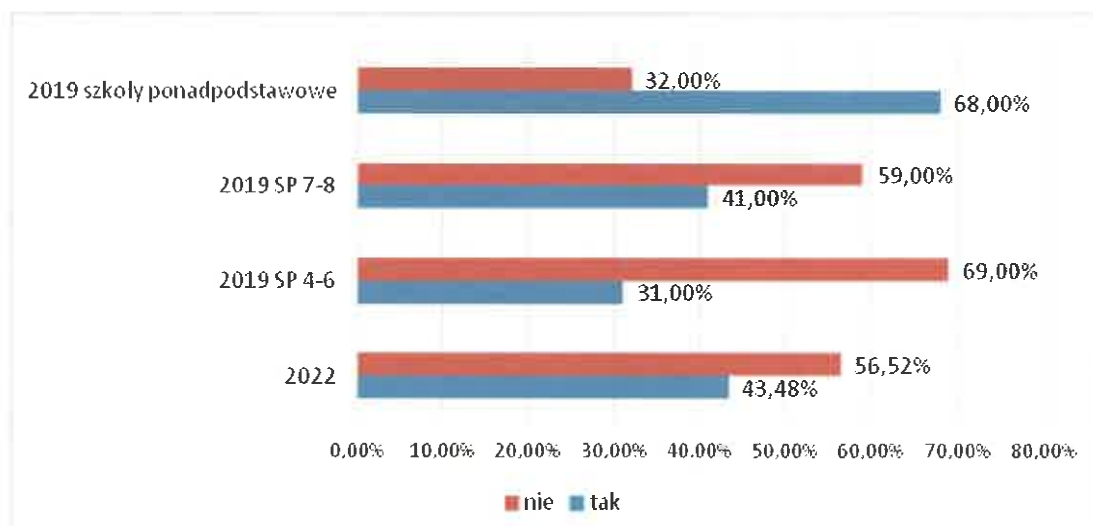

Wykres 37 Jak często zdarzyło się Panu/i lub osobie z Pana/i otoczenia doświadczyć przemocy w rodzinie?

1.2. Skala problemów społecznych wśród uczniów

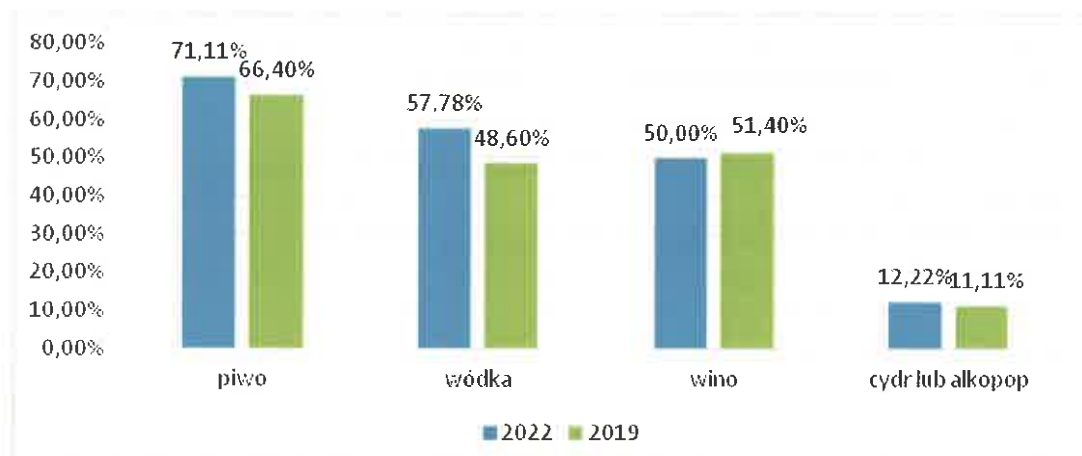
Problem alkoholowy

Analizie porównawczej poddano również wyniki badań realizowanych wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w roku 2019 oraz roku 2022. Spożycie alkoholu wśród uczniów szkół w 2019 roku wyglądało następująco (z podziałem na klasy – uczniowie, którzy przyznali, że spożywali kiedykolwiek alkohol): 31,00% SP 4-6, 41,00% SP 7-8, 69,00% szkoły ponadpodstawowe. W roku 2022 podział na szkoły nie został zastosowany, natomiast 43,48% uczniów przyznało, że kiedykolwiek spożywało alkohol.

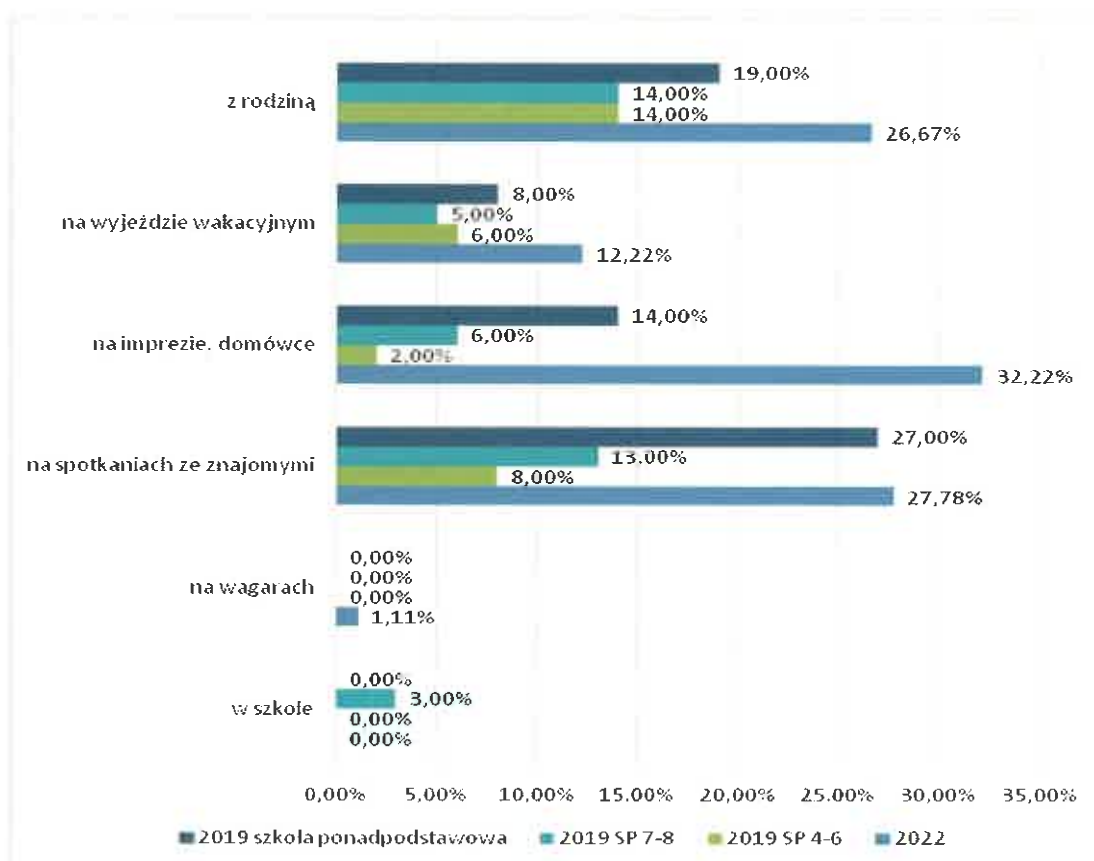
Wykres 38 Czy kiedykolwiek Ty próbowałeś/aś alkoholu?

Najczęściej spożywanym przez młodych mieszkańców miasta i gminy napojem alkoholowym jest niezmiennie od 2019 roku piwo oraz wino.

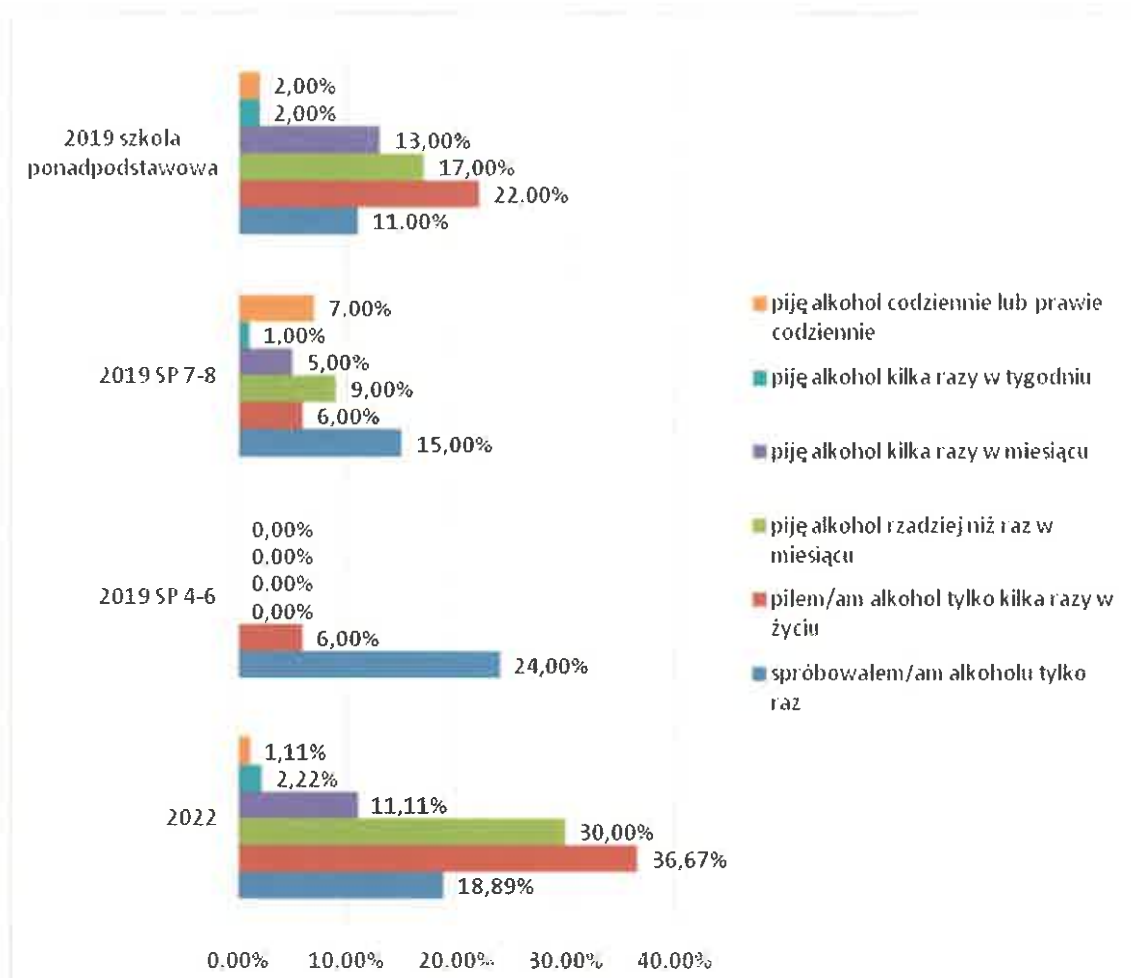
Wykres 39 Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Nie zmieniły się także okoliczności pierwszego kontaktu młodych z alkoholem i podobnie jak w 2019 roku napoje te są spożywane przez uczniów najczęściej podczas spotkań ze znajomymi, na wyjazdach wakacyjnych, a także w towarzystwie rodzinnym.

Wykres 39 W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

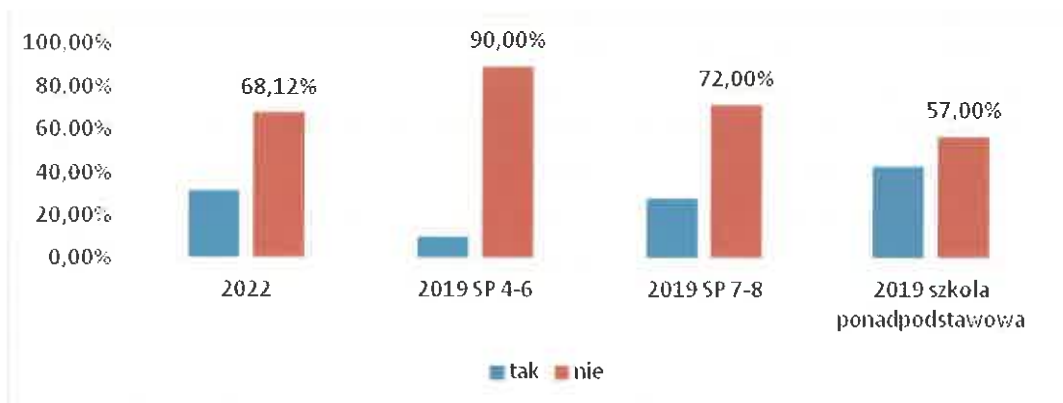
Uczniowie miasta i gminy w roku 2019 przyznawali najczęściej, że alkoholu spróbowali tylko raz lub kilka razy w życiu. Podobnie sytuacja wygląda w roku 2022, ponieważ większość uczniów również wybrała takie odpowiedzi.

Wykres 40 Jak często pijesz alkohol?

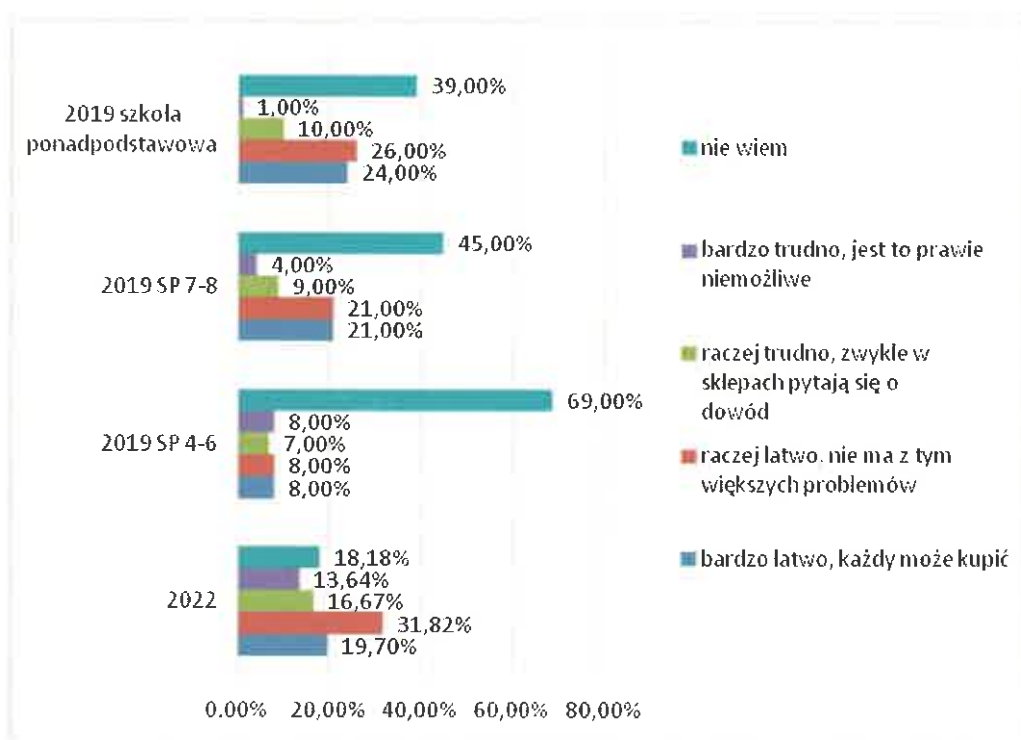
Problem nikotynowy

Analizując skalę problemu nikotynowego wśród młodych respondentów można zauważyć, iż w przeciągu kilku lat liczba uczniów, którzy przyznają, że nigdy nie próbowali papierosów jest zbliżona i zdecydowanie większa niż osoby, które twierdzą, że palą.

Wykres 41 Czy kiedykolwiek próbowałeś papierosa?

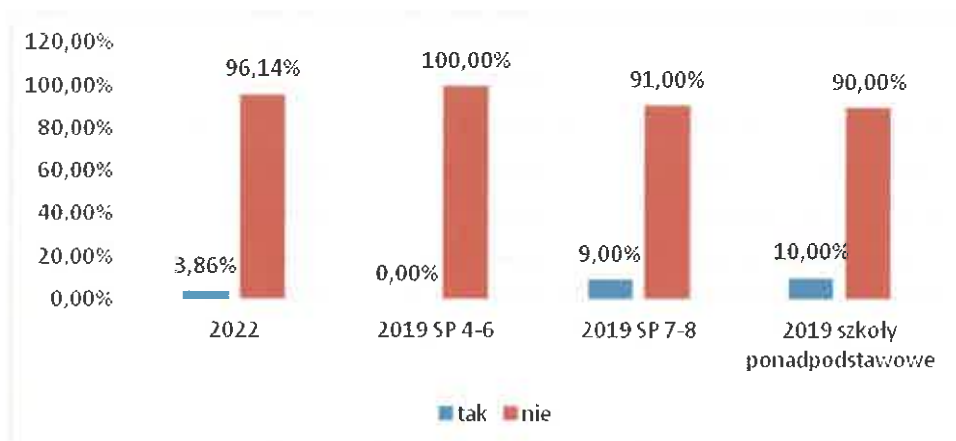
W roku obecnym 31,82% uczniów twierdzi, że raczej łatwo jest kupić papierosy nie mając ukończonych osiemnastu lat. Analizując odpowiedzi młodych respondentów z roku 2019 można zauważyć, że mniejsza ilość uczniów w poprzednich latach uważała, iż alkohol jest łatwy do zdobycia.

Wykres 42 Czy Twoim zdaniem łatwo jest kupić papierosy w Twojej miejscowości, jeśli się nie ma ukończonych 18 lat?

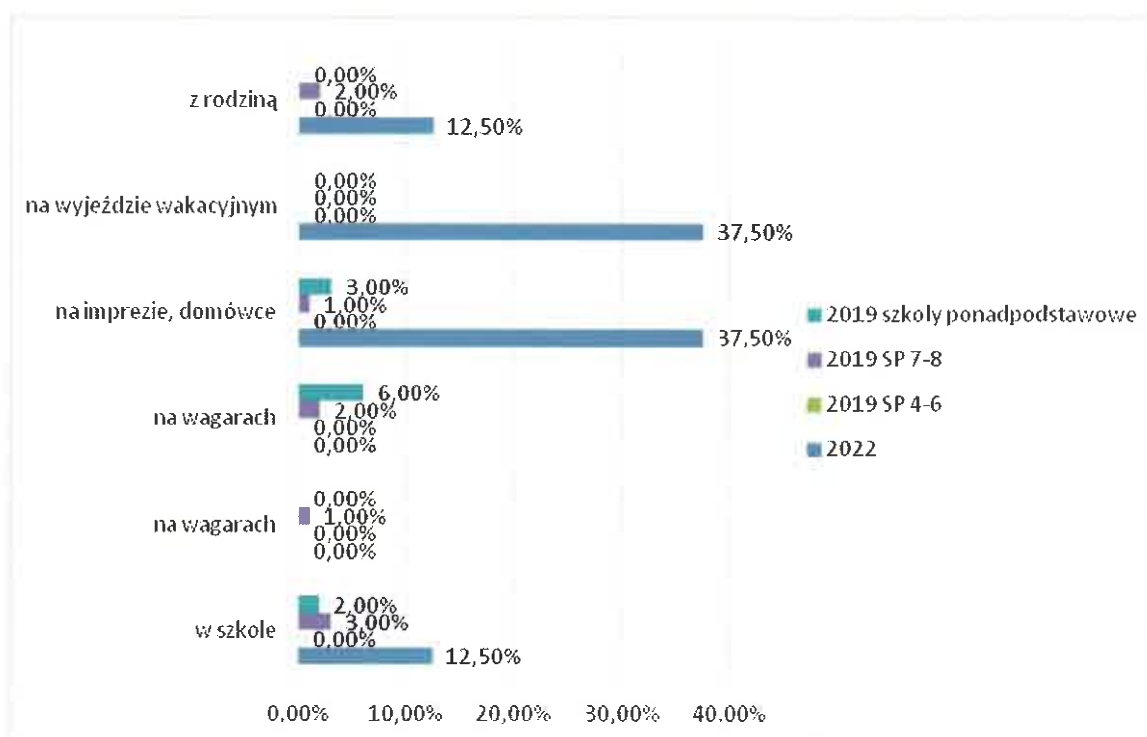
Problem narkotykowy

W porównaniu do roku 2019, w roku 2022 zmniejszył się odsetek uczniów, którzy zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne porównując badania do odpowiedzi respondentów z klas 7-8 szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowej.

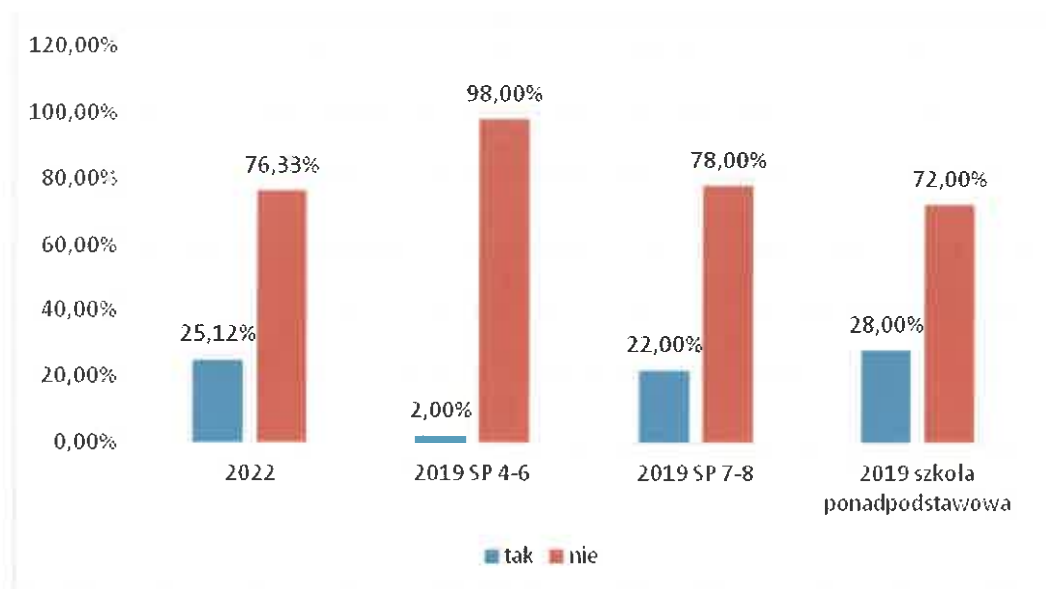
Wykres 43 Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

Analizując odpowiedzi uczniów co do okoliczności w jakich zażywali oni narkotyki/dopalacze po raz pierwszy, w roku 2019 większość uczniów spożywała te substancje na imprezie, domówce oraz na wagarach. W roku obecnym młodzi respondenci najczęściej wskazywali na wyjazd wakacyjny, a także imprezy i domówki.

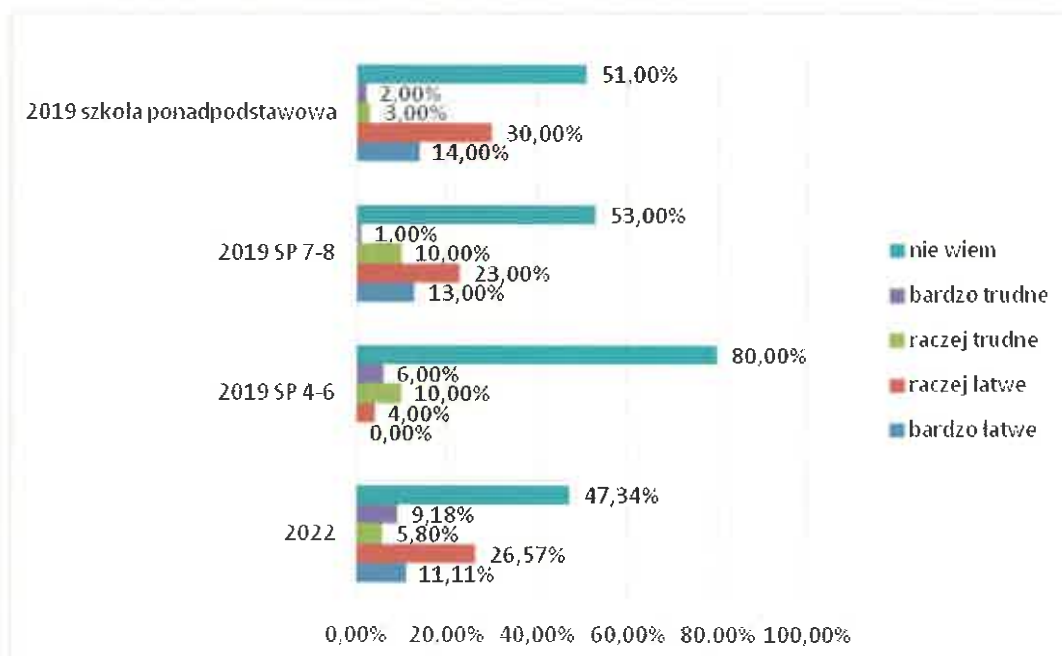
Wykres 44 W jakich okolicznościach zażyłeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy? Można wybrać kilka odpowiedzi.

W roku obecnym oraz w roku 2019 większość uczniów nie wiedziało oraz nadal nie ma wiedzy na temat tego, gdzie lub u kogo można kupić narkotyki lub dopalacze.

Wykres 45 Czy wiesz, gdzie lub u kogo można kupić narkotyki lub dopalacze?

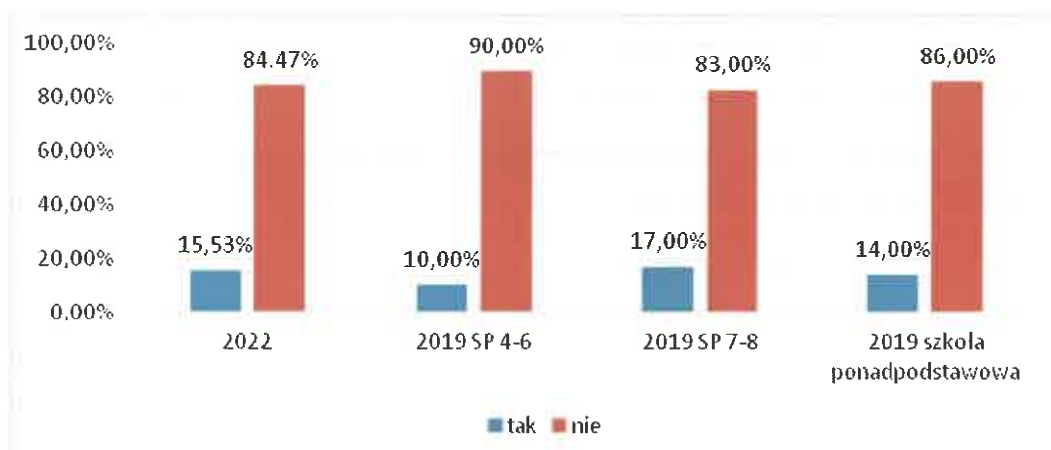
Dodatkowo, nie zmieniło się wiele postrzeganie młodych mieszkańców dotyczące dostępności substancji psychoaktywnych. W roku obecnym, a także w roku 2019 większość uczniów nie miała oraz nadal nie posiada wiedzy na temat dostępności narkotyków i dopalaczy w swojej miejscowości.

Wykres 46 Gdybyś chciał zdobyć narkotyki/dopalacze w swojej miejscowości byłoby to ?

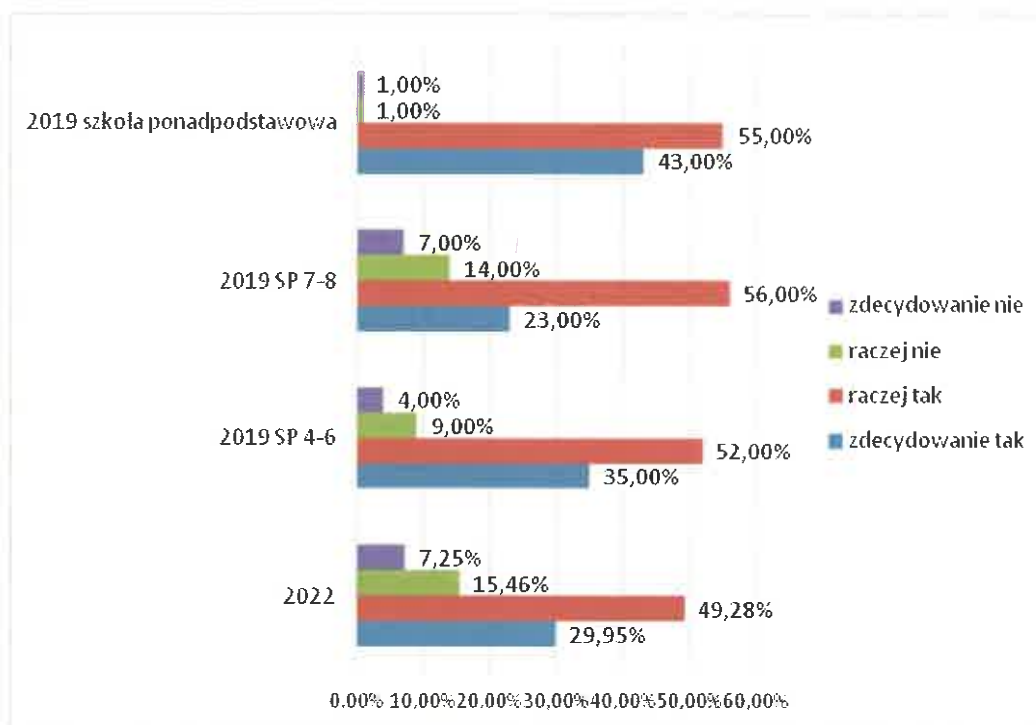
Problem przemocowy

Porównując problem doświadczania przemocy przez uczniów można zauważyć, iż w roku 2022 problem ten jest porównywalny do roku 2019 – w większości nie występuje.

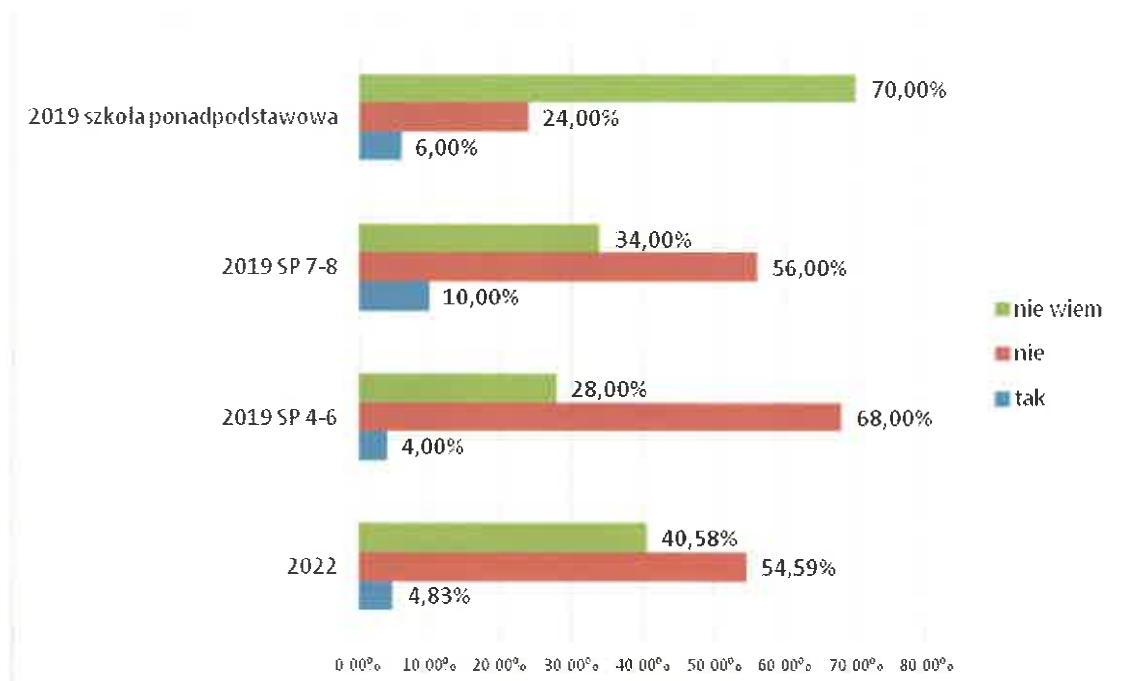
Wykres 47 Czy w swojej rodzinie doświadczyłeś/aś kiedykolwiek przemocy?

W obecnym roku porównywalny odsetek uczniów czuje się raczej bezpiecznie w swojej szkole, dodatkowo sporo młodych osób twierdzi, że czują się zdecydowanie bezpiecznie w swojej szkole.

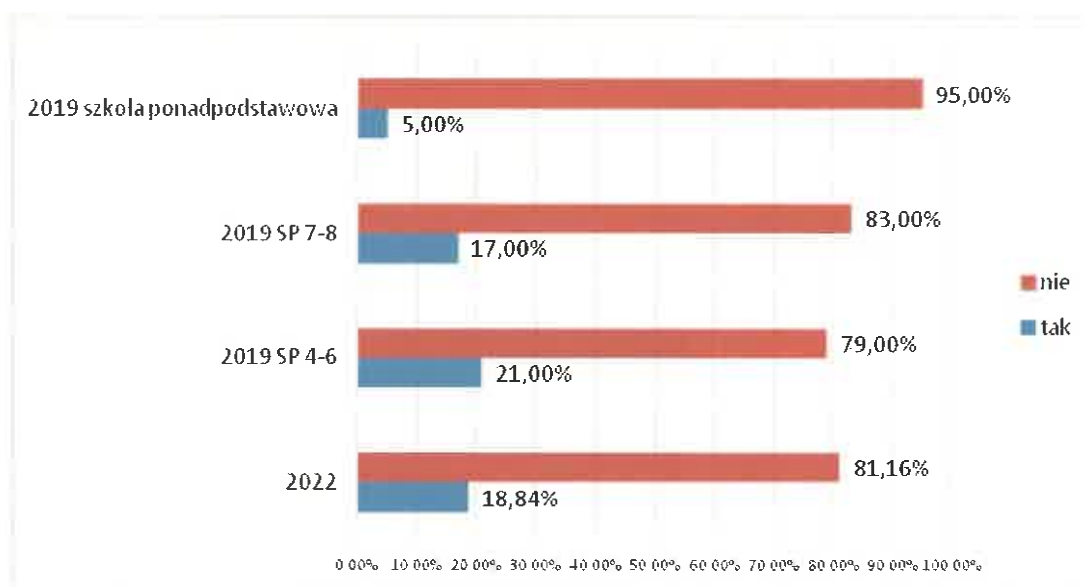
Wykres 48 Czy czujesz się bezpiecznie w swojej szkole?

Dodatkowo ankietowani w roku 2019 w większości odpowiedzieli, że zwyczaj prześladowania najmłodszych uczniów w ich szkole (tzw. „kocenie”, „chrzest”, „fala”) nie występuje. W obecnym roku również większość młodych respondentów twierdzi, że taki problem w szkole nie istnieje.

Wykres 49 Czy w Twojej szkole jest zwyczaj prześladowania najmłodszych uczniów (tzw. „kocenie”, „chrzest” lub „fala”)?

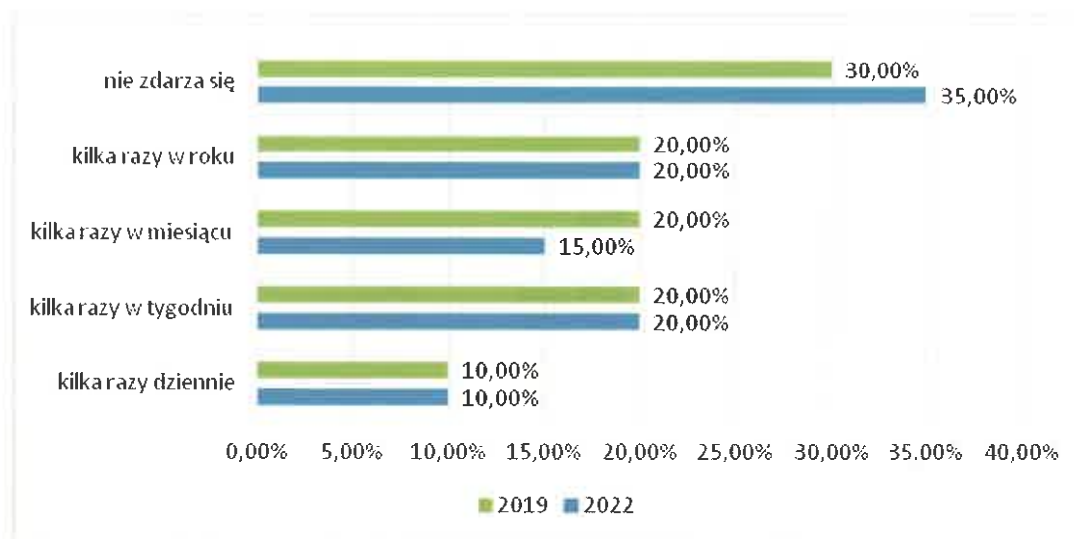
Analizując odpowiedzi uczniów dotyczących tego, czy w ich szkole są uczniowie, których się boją to większość młodych respondentów w roku obecnym, a także w roku 2019 stwierdziło, że tacy uczniowie nie występują.

Wykres 50 Czy w szkole są uczniowie, których się boisz?

7.3 Skala problemów społecznych według sprzedawców napojów alkoholowych

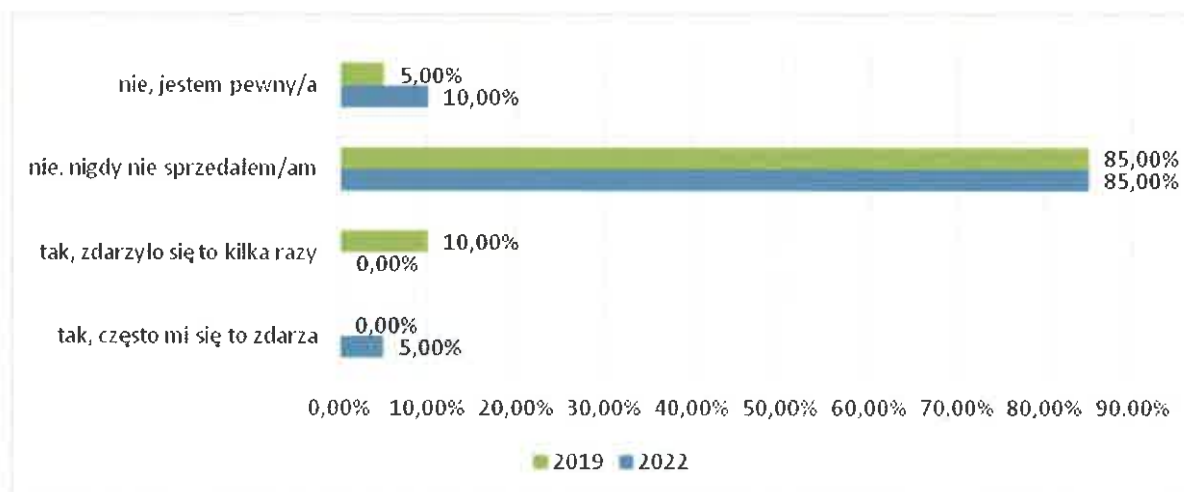
Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży wydaje się być stosunkowo rzadkim zjawiskiem na terenie miasta i gminy na przestrzeni lat. W roku 2019 30,00% sprzedawców twierdziło, że takie sytuacje się nie zdarzają, podobnie uważa się w roku obecnym (tj. 35,00% - 2022 rok).

Wykres 51 Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i gminie

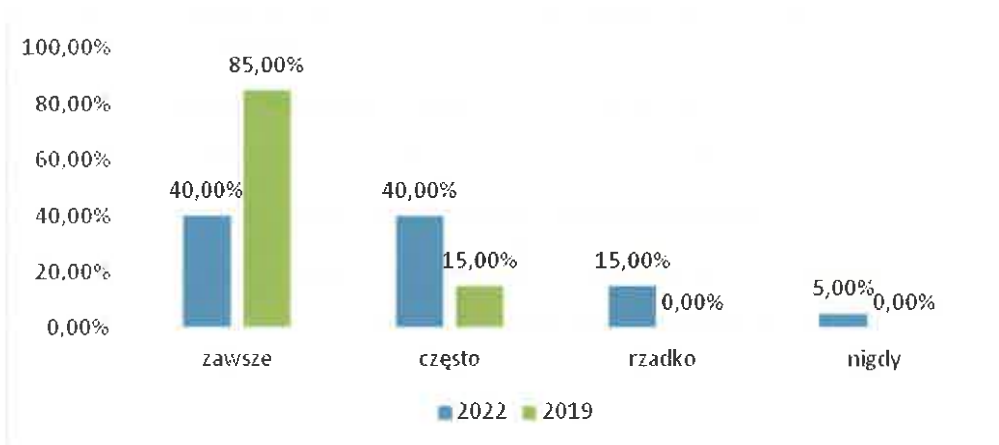
Analizując sprzedaż alkoholu osobom nieletnim na terenie miasta i gminy można zauważyć, że w roku 2019 alkoholu osobom nieletnim nie sprzedało nigdy 85,00% sprzedawców.

W roku 2022 również prawie wszyscy badani sprzedawcy przyznali, że **nie sprzedali nigdy** alkoholu osobie niepełnoletniej (85,00%).

Wykres 52 Czy kiedykolwiek sprzedał Pan/i alkohol osobie, o której wiedział Pan/i, że jest nieletnia?

Porównując kontrole osób nieletnich przez sprzedawców można zauważyć, że w roku 2019 zdecydowana większość z nich przyznała, że zawsze sprawdzają dowód potwierdzający wiek klienta, natomiast w roku 2022 taka odpowiedź deklaruje 40,00% osób.

Wykres 53 W przypadku wątpliwości, jak często pyta Pan/i o dowód potwierdzający pełnoletność klienta?

XIV

Wydatki finansowe na realizację gminnych programów.

Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy rodzinie nie jest samodzielną jednostką, w związku, z czym realizacja wydatków finansowych następuje poprzez księgowość Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami.